

ÅRSMØTET

2022

ROGALAND
ARBEIDERPARTI

HEFTE 3

INNKOMNE FORSLAG

Innholdsfortegnelse

ARBEID OG NÆRING	6
1. FISKERINÆRINGEN.....	6
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	<i>6</i>
2. SOSIAL DUMPING	6
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>6</i>
3. TILRETTELAGTE ARBEIDSPLASSE	7
<i>Forslagsstiller: Strand Arbeiderparti</i>	<i>7</i>
4. DISTRIKTSKOMMUNER	8
<i>Forslagsstiller: Utsira Arbeiderparti.....</i>	<i>8</i>
5. JA TIL FAST HELTIDSARBEID.....	9
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>9</i>
6. ARBEID TIL SJØS	10
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>10</i>
BARNEHAGE, UTDANNING OG FORSKNING.....	11
7. E-SPORT SATSING.....	11
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>11</i>
8. LEGESTUDIER TIL UNIVERSITETET I STAVANGER	12
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti.....</i>	<i>12</i>
9. GRATIS SKOLEMAT.....	12
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti.....</i>	<i>12</i>
10. IDRETT.....	13
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti.....</i>	<i>13</i>
11. YRKESFAG	14
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti.....</i>	<i>14</i>
12. BEMANNINGSNORMEN I BARNEHAGE.....	14
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	<i>14</i>
13. TESTREGIMET I NORSKE SKOLER	15
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	<i>15</i>
14. SØSKENMODERASJON	16
<i>Forslagsstiller: Haugesund Arbeiderparti.....</i>	<i>16</i>
15. NASJONAL FRAVÆRSGRENSE.....	16
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>16</i>
16. AKTIVITETSSKOLE	17
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>17</i>
17. SKOLEHVERDAGEN	18
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>18</i>
18. OFFENTLIG BARNEHAGEDRIFT.....	19
<i>Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti</i>	<i>19</i>
19. DEN NORSKE MODELLEN	19
<i>Forslagsstiller: Sokndal Arbeiderparti.....</i>	<i>19</i>
20. FRAVÆRSGRENSE	20
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>20</i>
21. TIDLIG INNSATS FOR ALLE BARN	20
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>20</i>
22. FREMTIDENS FAG.....	22
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>22</i>
23. MEDISINSTUDIUM VED UIS	23
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>23</i>
24. ENDRE INNHOLDET I LÆRERSTUDIET.....	24

<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	24
25. FOLKEHELSE – GRATIS MJØLK TIL SKOLEBARN	25
<i>Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti</i>	25
BOLIGPOLITIKK	25
26. BOLIGPOLITIKK	25
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	25
27. BOLIGPOLITIKK FOR HELE LANDET	26
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	26
ENERGI, KLIMA OG MILJØ	28
28. ENERGIPOLITIKK	28
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti</i>	28
29. NEI TIL RASERING AV VERTSKOMMUNENES KRAFTINTEKTER	28
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti</i>	28
30. VERDENS ENERGIBEHOV ER ØKENDE. NORGE HAR GODE FORUTSETNINGER SOM ENERGI PRODUSENT 29	
<i>Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti</i>	29
31. VANNKRAFT	30
<i>Forslagstiller: Sauda Arbeiderparti</i>	30
32. HAVVIND	31
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	31
33. TILGANG PÅ FORNYBAR ENERGI ER EN FORUTSETNING FOR Å LØSE VERDENS KLIMAPROBLEMER.	31
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	31
34. VANNKRAFT	32
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	32
35. BÆREKRAFTIGE NÆRINGER	32
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	32
36. VANNKRAFT	33
<i>Forslagsstiller: Hjelmeland Arbeiderparti</i>	33
37. HAVVIND	35
<i>Forslagsstiller: Randaberg Arbeiderparti</i>	35
38. NORTHCONNECT: AVVENTE – IKKE AVSKRIVE	35
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	35
39. ENERGIHOVEDSTADEN STAVANGER	36
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	36
40. NORGE GROR IGJEN	38
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti</i>	38
41. BIOLOGISK MANGFOLD	39
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	39
42. MATSVINN	39
<i>Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti</i>	39
43. CRUISETRAFIKK	40
<i>Forslagsstiller: Randaberg Arbeiderparti</i>	40
44. VINDMØLLER PÅ SIRAGRUNNEN	40
<i>Forslagsstiller: Sokndal Arbeiderparti</i>	40
45. ET KRAFTTAK FOR NATUREN	41
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	41
46. GRØNN ENERGI I OFFENTLIG REGI	42
<i>Forslagsstiller: Sandnes Arbeiderparti</i>	42
47. GRUNNRENTESKATT	42
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	42
48. SKATTLEGGING AV VANNKRAFTVERK	43

<i>Forslagsstiller: Suldal Arbeiderparti</i>	43
HELSE OG OMSORG	44
49. OFFENTLIGE TJENESTER	44
<i>Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti</i>	44
50. SELVMORD	45
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	45
51. ORGANDONASJON	45
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	45
52. ORGANDONASJON	46
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	46
53. RUSPOLITIKK	46
<i>Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti</i>	46
54. HELSEREFORM «HEILE KROPPEN»	47
<i>Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti</i>	47
55. HELSEFORSIKRING	47
<i>Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti</i>	47
56. PSYKISK HELSE, BARN OG UNGE	48
<i>Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti</i>	48
57. MEDISIN MANGEL	48
<i>Forslagsstiller: Sandnes Arbeiderparti</i>	48
INNVANDRING, ASYL OG INTEGRERING	49
58. FLYKTNINGSPOLITIKK	49
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	49
59. ARBEID FOR PAPIRLØSE	50
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	50
60. PRINSIPPER FOR EN MER HUMAN ASYLPOLITIKK	51
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	51
61. EVAKUERING AV BARN I MORIA	53
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	53
INTERNASJONALT	54
62. ATOMVÅPEN	54
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	54
63. JEMEN	55
<i>Forslagsstiller: Randaberg arbeiderparti</i>	55
JUSTIS OG FORSVAR	55
64. NÆRPOLITIREFORMEN	55
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti</i>	55
65. RETTSSIKKERHET	56
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	56
66. OPPSKYTNING AV RAKETTER	56
<i>Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti</i>	56
67. KRIMINALOMSORGEN	57
<i>Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti</i>	57
68. GI OPPLÆRING TIL MEDDOMMERE	58
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	58
69. BEHOV FOR BEDRE ETTERVERN FOR DE SOM HAR SONET I FENGSEL?	58
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	58
70. KAMPEN MOT VOLDTEKT OG SEKSUELLE OVERGREP	59
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	59

LIKESTILLING OG INKLUDERING	60
71. ABORT OG ABORTNEMND.....	60
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>60</i>
72. KJØNNSBASERT VOLD.....	61
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>61</i>
SKATT, AVGIFT OG ØKONOMI.....	62
73. DRIVSTOFF.....	62
<i>Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti.....</i>	<i>62</i>
74. SKATTEPOLITIKK	62
<i>Forslagsstiller: AUF i Rogaland</i>	<i>62</i>
75. LOVEN KNYTTET TIL KREDITTINSTITUSJONER OG KREDITTKORT GJENNOMGÅS	63
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>63</i>
76. LOVENDRINGER AV INNKASSOLOVEN	64
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>64</i>
77. MAKSRENTE PÅ FORBRUKSLÅN OG ENDRINGER INNKREVINGSSALÆR	64
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>64</i>
78. EN SKATTEPOLITIKK FOR VANLIGE FOLK OG MINDRE FORSKJELLER.....	66
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti</i>	<i>66</i>
SAMFERDSEL.....	68
79. ÅLGÅRDSBANEN.....	68
<i>Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti.....</i>	<i>68</i>
80. BOMPENGER OG VEIFINANSIERING.....	68
<i>Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti.....</i>	<i>68</i>
81. SAMFERDSEL	69
<i>Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti</i>	<i>69</i>
82. FYLKESVEI 44	69
<i>Forslagsstiller: Sokndal Arbeiderparti.....</i>	<i>69</i>
ORGANISASJON	70
83. TAPT ARBEIDSFORTJENESTE	70
<i>Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti.....</i>	<i>70</i>
INNKOMNE FORSLAG ETTER FRISTEN.....	70
84. JA TIL «AKROPOLIS-VISJONEN» FOR KULTURREGIONEN ROGALAND	70
<i>Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti/Dag Mossige</i>	<i>70</i>
85. LIKESTILLING OG INKLUDERING	71
<i>Forslagsstiller: Karmøy AP.....</i>	<i>71</i>
86. VEI OG TRANSPORT	72
<i>Forslagsstiller: Karmøy AP.....</i>	<i>72</i>
87. 10 KRONERS-BUSSEN PÅ HELE HAUGALANDET	72
<i>Forslagsstiller: Karmøy AP</i>	<i>72</i>
88. KVITSØY VTS	73
<i>Forslagsstiller: Kvitsøy AP.....</i>	<i>73</i>
89. ORGANISERING AV LUFTAMBULANSETJENESTEN	74
<i>Forslagsstiller: Karmøy AP.....</i>	<i>74</i>

Arbeid og næring

1. Fiskerinæringen

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Mange har tatt til orde for at man i større grad ønsker at fiskerinæringen bidrar til samfunnet i form av medvirkning til bosetting og sysselsetting i kystsamfunnene. Dette er også helt i tråd med Havressurslovens formålsparagraf. Et mål for den landbaserte industrien er og i større grad å kunne tilby helårige arbeidsplasser. Blant annet derfor må norsk fiskekvote alltid tilbys norsk fiskeindustri. Gjerne i konkurranse med utenlandske kjøpere da fabrikker i Norge er svært konkurransedyktige, men alltid med mulighet for kjøp fra norske kjøpere. Vi kan ikke ha en politikk som indirekte bidrar til at industri og verdiskaping i Norge gradvis flyttes ut av landet til tross for stor konkurransedyktighet og at vi kunne hatt de beste forutsetninger. Med en politikk som fremmer helheten, vil fiskeflåten og den landbaserte industrien sammen sørge for arbeidsplasser, bosetting i kystsamfunnene og en verdiskaping som Norge trenger.

Forslag til vedtak:

Norsk fiskekvote må tilbys norsk fiskeindustri

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

2. Sosial dumping

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Stadig større del av ansatte om bord norske skip og skip i norsk farvann opplever sosial dumping. Lønna er nesten ikke til å leve av på samme tid som norske redere tjener seg steinrike. Som nasjon kan ikke vi godta sosial dumping, og arbeidere til sjøs fortjener den samme respekten som arbeidere på land. Norge har alltid vært og vil i mange år fremover være en stolt sjøfartsnasjon. Da kan man ikke se på våre arbeidere oppleve å ikke ha nok til å Norge må ta vare på den stolte tradisjonen om norske sjøfolk langs en av verdens lengste kyster.

Skal Norge tjene penger på kysten vår, må kompetansen komme derfra. Om arbeidsvilkårene bedres til sjøs, vil og flere ønsker seg en utdanning til sjøs. Dette vil resultere i flere norske sjøfolk og mer kompetanse Norge kan bygge videre på i fremtiden. Velferdsstaten vinner og det samme gjør det norske folk.

Forslag til vedtak:

- Det skal oppnevnes en kommisjon for å revidere loven om NIS og NOR og stramme inn kravene.
- Båter som går i fast rute i en eller flere norske havner og i norsk farvann skal ha norske lønns og arbeidsvilkår.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

3. Tilrettelagte arbeidsplasser

Forslagsstiller: Strand Arbeiderparti

Begrunnelse:

Å ha en jobb å gå til, være inkludert, oppleve at man er til nytte for andre og å være deltakende i samfunnet på lik linje med andre er en selvfølge for mange av oss som bor i Norge. For personer med ulike former for utviklingshemming er det likevel ikke slik, og det er det på tide at vi gjør noe med. HELT MED er et prosjekt som eies av stiftelsen SOR. Ordningen fungerer slik at HELT MED kontakter eller blir kontaktet av potensielle arbeidsgivere. HELT MED lyser ut stillingen, gjennomfører intervjuer og presenterer aktuelle kandidater for arbeidsgiveren. Kandidaten får tilbud om 1 mnd. praksis der arbeidstaker og arbeidsgiver får bli kjent og «prøve hverandre ut». Pr i dag har ca. 80% av kandidatene fått tilbud om fast jobb etter praksisperioden. Lokal jobbspesialist følger opp arbeidstakeren og arbeidsgiver også etter endt praksisperiode, og så lenge arbeidsforholdet varer. Ved skrijving av kontrakt på fast stilling etter 1 mnd. praksis, skal kontrakten være en helt lik alle andres. Samme plikter, samme rettigheter. Det eneste som er annerledes er lønn. Arbeidsgiver forplikter seg til å betale lønn på 20% av gjeldende tariff. Dette fordi arbeidstaker fortsetter å motta sin uføretrygd som vil komme i tillegg til lønnen.

Det rimeligste sysselsettingsalternativet til HELT MED er VTA (Varig Tilrettelagt Arbeid). HELT MED ordningen er i dag mye rimeligere, og vil på sikt koste ca. ¼ av VTA. Når HELT MED når målet om 1000 arbeidsplasser, vil de som ansettes gjennom prosjektet bidra til 15 millioner i ekstra skatteinntekter (ved 20% av tariff lønn) gitt 100% stilling.

Om man skal regne på andre gevinster av inkludering av mennesker med funksjonsnedsettelse, vil tallene bli betydelig høyere. Høyere ansatt-lojalitet, kundetilfredshet, økt mangfold av kunder og bedring av yrkesetikk for å nevne noen.

Det å ikke ha et jobbtillbud vil erfaringsmessig også utløse mange andre tjenester som koster samfunnet mye. Først og fremst handler HELT MED om livskvalitet.

Det finnes nå HELT MED arbeidsplasser i mange kommuner og i flere bransjer, og i desember 2019 passerte antallet fast ansatte 70. I Rogaland har 7 personer fått fast stilling, og 2 er i praksis denne mnd.

Oslo kommune har virkelig skjønnet det, og har utlyst en 100% stilling til jobbspesialist som skal finne arbeidsgivere og kandidater og drive oppfølging på fulltid. HEIA OSLO!!! Trondhjem kommune lyste ut hele 15 stillinger ved kommunale sykehjem.

Flere politikere har vist prosjektet støtte (Høyre, KRF og SV for å nevne dem som har bemerket seg mest). Er det ikke nå på tide at vi i AP virkelig viser våre visjoner i praksis? Vi synes at dette burde være noe som engasjerte oss stort, siden Arbeiderpartiets visjon er «en rettferdig verden uten fattigdom og i fred, der menneskene er frie, likestilte og har innflytelse på sine liv. Alle mennesker er unike, uerstattelige og like mye verdt. Hver av oss skal ha muligheten til å leve gode liv, i små og store fellesskap. Vi vil ha et samfunn basert på frihet, solidaritet og like muligheter for alle".

Forslag til vedtak:

Arbeiderpartiet vil arbeide for at mennesker med ulike former for utviklingshemming skal få samme mulighet som andre til å velge blant jobber de er interesserte i, og vil derfor aktivt støtte opp under arbeidet HELT MED gjør slik at det kan opprettes flere tilrettelagte arbeidsplasser i ordinære bedrifter.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

4. Distriktskommuner

Forslagsstiller: Utsira Arbeiderparti

Begrunnelse:

For å styrke distrikts kommunene i landet kan man se på ordninger som fungerer i dag. Hvis man fullfører grunnskolelærer- eller lektorutdanning, og jobber som lærer i Nordland eller Troms og Finnmark i minst tre år, kan man få slettet 55 000 kroner av studielånet. Man trenger ikke å ha fullført studiene på normert tid, men man må ha jobbet som lærer i minst tre av de første seks årene etter at du har fullført utdanningen.

Som yrkesaktiv i Finnmark og Nord-Troms kan du i tillegg ha rett til å få slettet inntil 25 000 kroner av studielånet ditt per år. Dette er ordninger som kan formes og utvikles til å gjøre andre plasser attraktive for studenter. Det er ikke bare Nord-Norge som trenger slike goder Sør-Norge har også distriktskommuner som sliter med å rekruttere nye innbyggere med riktig kompetanse.

På Utsira sliter man blant annet med innbyggertallet og det å få lærere og sykepleiere. Hadde man da klart å forme et tilbud som lokket studenter til å søke på jobber på plasser som Utsira hadde dette kunne løfte distriktskommunene som sliter med rekruttering.

Forslag til vedtak:

Utarbeide ordninger som belønner nyutdannet arbeidskraft til å søke jobb i distriktskommuner som sliter med rekruttering

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

5. Ja til fast heltidsarbeid

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

I 2015 åpnet den blåblå regjeringen for en generell adgang til midlertidige ansettelser i norsk arbeidsliv. «Dette vil gjøre det enklere for flere å få adgang til arbeidslivet», sa Høyre/Frp-regjeringen.

Gjennom hele 2000-tallet har vi sett tilsvarende reformer i andre europeiske land. Effekten er en utvikling mot et arbeidsliv der flere jobber er midlertidige deltidsjobber. Fire av fem nye jobber i EU-landene har siden 2013 vært deltidsjobber eller midlertidige jobber, og andelen i EU-landene som har deltidsjobb som hovedinntekt har aldri vært høyere enn nå. To av tre som jobber deltid sier de heller vil ha faste heltidsstillinger.

Over tid skaper dette et oppdragsbasert arbeidsliv der folk jobber på kortvarige kontrakter eller er avhengig av mange små jobber for å få endene til å møtes. Et slikt arbeidsliv er vanskelig å stå i for sårbare grupper. Det gjør det igjen vanskelig å etablere seg, oppnå boliglån og leve frie liv.

Vi har en regjering som stadig importerer arbeidsmiljølovgivning fra andre land i stedet for å satse videre på den norske modellen. I sin politiske plattform står det for eksempel at «regjeringen anerkjenner at mange arbeidstakere velger å være uorganisert».

Denne oppsiktsvekkende anerkjennelsen av det uorganiserte arbeidslivet følger regjeringen opp ved å gjøre det dyrere å være organisert. Nå er organisasjonsgraden under 50 prosent.

Regjeringen gjør det lett for arbeidsgivere å organisere seg vekk fra arbeidsgiveransvaret gjennom kompliserte selskapsstrukturer.

Byrådet i Oslo fører en politikk som bidrar til å blokkere regjeringens arbeidspolitikk. Det samme gjør nå Stavanger, etter at venstresida har overtatt roret.

Vi har sagt nei til regjeringens ønske om mer innleie av arbeidskraft i næringslivet. I stedet vil vi nå bruke vår makt som en stor innkjøper av varer og tjenester til å sikre faste ansettelser også i næringslivet. Ved å stille krav om faste ansettelser, tarifflønn, faglærte håndverkere og lærlinger hver gang vi kjøper varer og tjenester, videreutvikler vi den norske modellen og gir seriøse bedrifter et fortrinn i konkurransen mot billig, uorganisert arbeidskraft.

Men for å få full effekt av disse tiltakene trenger Norge et regjeringsskifte. Arbeiderpartiet må sikre at retten til arbeid blir jobb nr 1.

Forslag til vedtak:

Den borgerlige regjeringen fortsetter med å ødelegge norsk arbeidsliv og bryte ned den norske velferdsmodellen. Ordningen med midlertidige ansettelser truer unge menneskers rett til arbeid og etablering. Arbeiderpartiet må sette disse spørsmålene øverst på den politiske dagsorden: Retten til arbeid er jobb nr.1!

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

6. Arbeid til sjøs

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget

Stadig større del av ansatte om bord norske skip og skip i norsk farvann opplever sosial dumping. Lønna er nesten ikke til å leve av på samme tid som norske redere tjener seg steinrike. Som nasjon kan ikke vi godta sosial dumping, og arbeidere til sjøs fortjener den samme respekten som arbeidere på land. Norge har alltid vært og vil i mange år fremover være en stolt sjøfartsnasjon. Da kan man ikke se på våre arbeidere oppleve å ikke ha nok til å få endene til å møtes. Skal Norge ha kompetanse på sjøen i årene fremover må det tilrettelegges at vi kan ha norske sjøfolk også i fremtiden.

Høyreregjeringen har de siste årene gjort det lettere for skip å drive med sosial dumping i norske farvann. Et eksempel er ønsket regjeringen hadde om å flagge om Color Line til NIS (Norsk Internasjonalt Skipsregister) fra NOR (Norsk Ordinært skipsregister). AUF og Norge må ta vare på den stolte tradisjonen om norske sjøfolk langs en av verdens lengste kyster. Skal Norge tjene penger på kysten vår, må kompetansen komme derfra. Om arbeidsvilkårene bedres til sjøs, vil og flere ønsker seg en utdanning til sjøs. Dette vil resultere i flere norske sjøfolk og mer kompetanse Norge kan bygge videre på i fremtiden. Velferdsstaten vinner og det samme gjør det norske folk.

219 **Forslag til vedtak:**

220 Rogaland Arbeiderparti vil at:

- 221 • det skal oppnevnes en kommisjon for å revidere loven om NIS og NOR og
- 222 stramme inn kravene.
- 223
- 224 • båter som går i fast rute i en eller flere norske havner og i norsk farvann skal
- 225 ha norske lønns- og arbeidsvilkår.
- 226

227 **Styrets innstilling:**

228

229 **Barnehage, utdanning og forskning**

230

231 **7. E-sport satsing**

232 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

233

234 **Begrunnelse:**

235

236 E-sport øker voldsomt i utbredelse. Ikke bare som aktivitet for den enkelte, men også

237 som publikumsidrett – både på arena og gjennom nettbaserte tv-sendinger. Det er en

238 ekstrem global utbredelse og det omsettes for milliarder.

239 I Stavanger er det et miljø som søker næringsklyngestøtte hos Innovasjon Norge.

240 Tunge aktører som Nordic Edge, Lyse, UiS, Viking og Stavanger Oilers er med i

241 arbeidsgruppen sammen med blant annet Revheim skole.

242 Målet er å bli Nordens fremste by når det gjelder E-sport. Stavanger kommune bør

243 støtte dette arbeidet.

244 E-sportsutøvere bør få tilrettelagte undervisningsopplegg på lik linje med andre

245 idrettsutøvere i videregående opplæring. Flere skoler i Norge har allerede iverksatt

246 slike linjer.

247

248 **Forslag til vedtak:**

249

- 250 1) Stavanger Arbeiderparti ønsker at Stavanger kommune skal ta en ledende
- 251 posisjon i Norden rundt det stadig voksende e-sportsmiljøet.
- 252 2) Det vurderes å innføre E-sport som utdanningsprogram ved enkelte videregående
- 253 skoler, lik modellen fra toppidrettslinjer. Ungdomsskolene bør se til Revheim skoles
- 254 opplegg med å ta e-sport inn i undervisningen.
- 255 3) Stavanger kommune skal være en aktiv tilrettelegger for arena/lokaler til
- 256 turneringer.
- 257

258 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

259

8. Legestudier til universitetet i Stavanger

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Legestudier til universitetet i Stavanger.

Det vil imidlertid ta noen år før dette kan bli realisert i Stavanger. Som en umiddelbar midlertidig løsning støtter vi utvalgets anbefalt 3+3-modell som er tjenlig inntil UIS kan etablere et fullverdig 6årig studium i Stavangerregionen. Vi mener også at gradsrett kan gis til flere enn dagens fire universiteter med medisinutdanning. I dette tilfellet til UiS.

Gjesdal AP støtter ikke argumentasjonen til den halvparten av utvalget som frykter at en ny medisinutdanning vil ha vanskeligheter med å etablere sterke nok fagmiljøer til undervisning og forskning. Medisinstudentene ved UIS vil ha en balansert vektning av praksis både i primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten. Det er viktig at primærhelsetjenesten prioriteres høyere i utdanning av leger i tiden som kommer.

Styrke medisinutdanningen nasjonalt

Et medisinstudium ved UiS vil tilføre noe nytt og styrke medisinutdanningsfeltet nasjonalt. Dette er til det beste - ikke bare for pasientene og legestudentene, men også for de eksisterende medisinutdanningene, for kommune- og helse-Norge.

Forslag til vedtak:

Legestudier til universitetet i Stavanger.

Vi støtter utvalgets modell om 6 årig medisinerutdanning i Norge ved alle medisinske / helsevitenskaplige fakultet. Vi mener også at gradsrett kan gis til flere enn dagens fire universiteter med medisinutdanning.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

9. Gratis skolemat

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Gjesdal AP ønsker gratis skolemat i grunnskolen. Da dette er en kostbar ordning som vil kreve et politisk flertall i Stortinget og store investeringer nasjonalt for å bygge skolekantiner/kjøkken, så foreslår Gjesdal AP at vi prioriterer ungdomsskolene først. Mange unge sliter med å finne trivsel og motivasjon i skolen. Et felles sosialt måltid på skolen kan være en viktig bidragsyter for trivsel og tilhørighet, og dermed psykisk helse i hverdagen.

Flertall av ungdom dropper matpakken, og kjøper med seg usunn snack med til skolen i stedet for et lunsjmåltid. Disse elevene vil nyte godt av et felles mat- tilbud,

og alle elever vil føle seg mer sett og får mer omsorg i skolehverdagen. I videregående skole har dette vært igangsatt med stor suksess i Rogaland. La ungdomsskolene følge etter nå!

Forslag til vedtak:

AP ønsker gratis skolemat i grunnskolen. Da dette er en kostbar ordning som vil kreve et politisk flertall i Stortinget og store investeringer nasjonalt for å bygge skolekantiner/kjøkken, så foreslår Gjesdal AP at vi prioriterer ungdomsskolene først.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

10. Idrett

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Mange unge driver idrett, og i slutten av ungdomsårene faller flere i fra både idrett og skolegang på grunn av for mye stress med å takle skolegang og for lite tid til målretta trening. Vi ser at mange (private) skoler tilbyr idrettslinje som går over et noe lengre tidsløp og mange ressurssterke elever kan benytte seg av tilbudet. Flere idrettstalent søker utenlands for scholarship (betalt og sponsa utdanning i kombinasjon med trening og konkurranse) Hvordan kan den offentlige skolen i Norge satse mer på idrettstalent som ikke har foreldre som server dem, eller har tilgjengelig nok kapital til å være med på å utvikle sine barns talent?

Hvordan kan vi få flere idrettsgrener og idrettslag inn i våre VGS og universitet/Høgskoler? Gjesdal AP foreslår at studiesteder samarbeider med idretten og etablerer egne studier og tiltak/tilrettelegging for idrettsstudenter. Videre at Lånekassen tilbyr ekstra lån og stipend til elever som vil satse på idrett i tillegg til studier -der de får lån som blir omgjort til stipend ved fullført utdanning. Studietiden vil øke, men både trivsel og helsegevinst kan øke på sikt. Samt at vi får utviklet flere norske idrettstalent over tid her hjemme og i alle samfunnslag.

Forslag til vedtak:

STØTTEORDNINGER I VIDEREGÅENDE SKOLE OG PÅ UNIVERSITET TIL ELEVER OG STUDENTER SOM ØNSKER Å DRIVE TOPPIDRETT
Gjesdal AP foreslår at studiesteder samarbeider med idretten og etablerer egne studier og tiltak/tilrettelegging for idrettsstudenter. Videre at Lånekassen tilbyr ekstra lån og stipend til elever som vil satse på idrett i tillegg til studier -der de får lån som blir omgjort til stipend ved fullført utdanning.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

11. Yrkesfag

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

For smart til å velge yrkesfag? «yrkesfaglig utdanning er flott, men det er ikke noe for mitt barn». For eksempel er det alt for mange potensielt meget dyktige handverkere blir aldri handverkere, fordi foreldrene mener det er et lavstatusyrke. Hvem har bestemt at et fagbrev som yrkessjåfør skal ha lavere status enn en økonom? Norge har et holdningsproblem når det gjelder yrkesfag.

Derfor er det viktig at ungdommer gis mer kunnskap om hva det vil si å velge yrkesfaglig utdanning. En måte å oppnå dette er tilbud om mer praktisk erfaring i ungdomsskolen. Det kan være valgfag, utplassering, fagdager, bedriftsbesøk osv. Likevel blir det for lett å bare skyldte på skolen og deres rådgivere. Den viktigste påvirkningskraften rundt ungdom som skal ta utdanningsvalg er det voksenpersonene som har.

Kjære foreldre, foresatte, rådgivere, tanter, onkler, besteforeldre og naboer. Bidra til å gi yrkesfagene det omdømmet de fortjener. Ikke av hensyn til faget, men av hensyn til ungdommene som skal velge. Slik at de kan foreta gode valg, og få respekt for valgene sine.

Forslag til vedtak:

Arbeiderparti ønsker å heie frem yrkesfagene og bidra til økt kunnskap om yrkesfag blant skolerådgivere og foreldre rundt ungdom som skal ta utdanningsvalg

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

12. Bemanningsnormen i barnehage

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Barnehagene får flere og flere oppgaver og krav, men bemanningen økes ikke. Bemanningsnormen i barnehagen i dag innfris 2-4 timer pr dag gjennomsnittlig. Taperne av at det ikke satses i barnehagen er først og fremst barna som går der, men også de ansatte som jobber der. I tillegg følger det store kostnader ved å spare penger på barndommen. Det skrives mye om nulltoleranse for mobbing, dette kan forebygges med nok kompetente, tilstedeværende ansatte.

Intensjonene i rammeplanen for barnehagen er gode, men forutsetningene samsvarer ikke. Dagens pedagognorm samsvarer ikke med dagens bemanningsnorm. Barn kommer tidligere og tidligere inn i barnehagen. Vi har rett og slett ikke råd til å tukle med barndommen. Ved å satse slik i barnehagen kan barn få en best mulig barndom med større muligheter til å bli sett, sykefraværet hos ansatte kan bli redusert og tidlig innsats får den betydningen det bør ha.

Forslag til vedtak:

- Bemanningsnormen gjelder hele barnehagens åpningstid. Det vil si at det settes inn ekstra personale for å avvikle kontortid, møter, pauser, praktiske oppgaver som matlaging, og ved sykdom. Dette må finansieres gjennom økte statlige midler til bemanningsløft i barnehagene.
- Bemanningsnormen telles pr avdeling, ikke totalt for hele barnehagen
 - 2 barn under 3 år pr ansatt
 - 4 barn over 3 år pr ansatt-
- Maks tak på størrelsen på barnegrupper
 - 6 barn på en gruppe barn under 3 år
 - 12 barn på en gruppe barn over 3 år
- Pedagognorm som samsvarer med bemanningsnorm
 - 6 barn under 3 år pr pedagog
 - 12 barn over 3 år pr pedagog

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

13. Testregimet i norske skoler

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Det bør gjøres en gjennomgang av testregimet vi har i skolen. Stress og press påvirker livet til mange unge. Elevorganisasjonen sier at eksamen er en utdatert vurderingsform.

Den skaper press og stress både hos elever og lærere. De mener at vurderinger bør gjøres etter innsats og arbeid over tid, og som prosjekter. Skolen vil med det reflektere det samfunnet en lever i. Det foreslås flere måter å vurderes på av elevorganisasjonen og de unge selv, og det bør hensyntas.

De viser til undervisning tverrfaglig og at temaene det jobbes med relateres til arbeidsliv og samfunnet etter skolegang. Dagens testregime med tallevurdering/karakterer kan være demotiverende og stressende for ungdom. Og urettferdig for de som ikke er akademikere, men praktikere.

Forslag til vedtak:

Testregimet i den norske skolen må evalueres, og reguleres hensiktsmessig.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

14. Søskensmoderasjon

Forslagsstiller: Haugesund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Søskensmoderasjon i Barnehage og skolefritidsordningen.

Det finnes søskensmoderasjon for familier som har to eller flere barn i barnehagen, men det er ikke søskensmoderasjonen når søsken går i barnehage og SFO. Dette kan bli en stor økonomisk belastning for familier. Barnehagesats for 2020 er 3135 pr. Søskensmoderasjon er 30 % for andre barn og 50 % for barn ut over to. For SFO finnes ikke søskensmoderasjon.

Arbeiderpartiet mener at det bør være søskensmoderasjon når søsken går i barnehage og SFO for å ha en sosial profil.

Forslag til vedtak:

Rogaland Arbeiderparti mener at det bør være søskensmoderasjon når søsken går i barnehage og SFO.

Forslaget oversendes Arbeiderparti til behandling som forslag til partiets landsmøte.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

15. Nasjonal fraværsgrænse

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Fra skoleåret 2016/2017 har regjeringen hatt et treårig prøveprosjekt med en nasjonal fraværsgrænse. Forsøket har vist at elever som tidligere hadde høyt fravær, nå har økt fravær. Med regjeringa sin fraværsgrænse er det dermed flere elever som står i fare for å droppe ut av videregående opplæring. Fastleger har opplevd et rush av elever, som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest.

Dette virker mot sin hensikt. Rogaland Arbeiderparti mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Vi mener regjeringas fraværsgrænse starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær.

Rogaland Arbeiderparti mener at det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens rigide fraværsgrense fjernes.

Forslag til vedtak:

- Fjerne den nasjonale fraværsgrensa
- Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og en helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn
- Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap om hva som faktisk fungerer mot fravær
- Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over hele landet
- At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare dager
- Innføre politisk fravær i ungdomsskolen

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

16. Aktivitetsskole

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for alle barn og unge i hele landet. Barneheten, skolen og SFO skal gi en god ramme for allsidig utvikling for alle barn. Så å si alle barn går i barnehage og på skole, men på fritiden er det store forskjeller mellom barn. Arbeiderpartiet ønsker å styrke og fornye skolefritidsordningen (SFO) for alle barn i hele landet.

Arbeiderpartiet ønsker å styrke kvaliteten på SFO-ordningen og sørge for at ordningen inkluderer flere barn, slik at flere barn får leke og lære også utenfor skoletid. Arbeiderpartiet ønsker å gjennomføre en barnereform der SFO gjøres om til en aktivitetsskole (AKS) ved at det utarbeides en ny nasjonal rammeplan som erstatter dagens rammeplan for SFO.

Forslag til vedtak:

- Utvikle en nasjonal rammeplan for aktivitetsskole som erstatter dagens rammeplan for SFO
- Styrke kompetansen til de ansatte i SFO-ordningen
- Sørge for et gratis måltid i aktivitetsskolen i tråd med nasjonale kostholdsråd
- Gradvis innføre gratis deltids plass i aktivitetsskole/SFO på 1.-4. trinn i alle kommuner

- At SFO/AKS skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen
- At SFO/AKS skal brukes som virkemiddel i integreringspolitikken og støtte oppunder barnas språkutvikling

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

17. Skolehverdagen

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Dagens skolehverdag er kjedelig med for lite variasjon og praktisk arbeid, det medfører ungdommen har stadig utfordringer den dagen de skal ut i arbeid. Den teorisvake eleven opplever stadig nederlag og skolen blir en arena der man føler seg ekstra usikker. Det er for mange elever tøft å vente til VGS før du får prøve deg på de praktiske fagene. Barn og unge lærer på veldig forskjellige måter. Derfor mener vi i AUF i Rogaland at dagens offentlige skole er for lite individbasert, og tilpasningene er dårlige. Den vanlige A4 eleven vinner skolegangen, mens den teorisvake taper.

Forslag til vedtak:

- Utrede alternativer til konvensjonell klasseromsundervisning.
- Gi læreren større rom for tilrettelegging av opplæring for den enkelte elev.
- Utrede profilskole på alle ungdomsskoler i landet etter «Svensedammen-modellen».
- Utrede flere typer valgfag i ungdomsskolen
- Ha flere valgfagtimer i uka og mindre fellesfagtimer.
- Innføre tredje språk som valgfag på lik linje med andre valgfag i ungdomsskolen.
- Gjøre pensum i alle fag på grunnskolen og VGS digitalt.
- Opprette dobbeltkompetanse på alle yrkesfaglige linjer spredt over forskjellig fylker.
- 50% av undervisningen skal foregå i form av praksis på yrkesfaglig VGS.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

572 18. Offentlig barnehagedrift
573 Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti
574

575 **Begrunnelse**

576
577 Mange kommunar opplever problem knytta til finansieringa av kommunale/private
578 barnehagar.

579 Kommunal støtte til private barnehagar er regulert i høve til driftskostnadane til
580 kommunale barnehagar. Derfor vert budsjetta til dei kommunale barnehagane
581 skrella, for å få redusert støtta til dei private. Likevel kan dei private barnehagane
582 visa til store driftsoverskot.

583 Finansieringsordninga av barnehagane bør gjennomgå, og det må lagast ordningar
584 som gir kommunana høve til å overta drifta av private barnehagar på ein ryddig
585 måte.

586 Det samsvarar ikkje med sosialdemokratisk ideologi å oppretthalda
587 eit marknadstyrt system for barnehagedrift. På same måten som me slår ring om den
588 offentlege skulen bør me og slå ring om offentlig barnehagedrift. Dette er særleg
589 aktuelt i ei tid med fallande barnekull, der barnehagane «kjempar» om borna.

590 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

591

592 19. Den norske modellen
593 Forslagsstiller: Sokndal Arbeiderparti
594

595 **Begrunnelse:**

596
597 For at Norge også i fremtiden skal være et samfunn med små forskjeller og gode
598 velferdsordninger er man avhengig av at dagens unge lærer om
599 «trepartssamarbeidet» og arbeidslivets rettigheter og plikter. Den norske modellen er
600 under press. Organisasjonsgraden går ned og vi ser et voksende useriøst arbeidsliv.
601 At ungdom innehar denne kunnskapen før de entrer arbeidslivet er avgjørende for at
602 vårt velferdssamfunn også skal bestå inn i fremtiden.

603

604 **Forslag til vedtak:**

605

606 «Den norske modellen» går inn i læreplanen for grunnskolen og videregående skole.

607

608 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

609

610

20. Fraværsgrensa

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget

Fra skoleåret 2016/2017 har regjeringen hatt et treårig prøveprosjekt med en nasjonal fraværsgrense. Forsøket har vist at elever som tidligere hadde høyt fravær, nå har økt fravær. Med regjeringa sin fraværsgrense er det dermed flere elever som står i fare for å droppe ut av videregående opplæring. Fastleger har opplevd et rush av elever, som risikerer å stryke i et fag om de ikke får en legeattest. Dette virker mot sin hensikt. Rogaland Arbeiderparti mener vi må ha tillit til at læreren kan finne hensiktsmessige løsninger selv. Vi mener regjeringas fraværsgrense starter i feil ende og vi vil heller sette i gang tidlige tiltak som forhindrer fravær. Rogaland Arbeiderparti mener at det eksisterende lovverket for fravær må bli erstattet med et skolereglement hvor antall godkjente læringssituasjon og helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn, og at dagens rigide fraværsgrense fjernes.

Forslag til vedtak:

Arbeiderpartiet vil:

- Fjerne den nasjonale fraværsgrensa
- Innføre et skolereglement hvor tilstrekkelig antall godkjente vurderingssituasjoner og en helhetsvurdering fra lærer skal ligge til grunn
- Gjennomføre forskningsprosjekter om fravær i skolen for å innhente mer kunnskap om hva som faktisk fungerer mot fravær
- Ha en nasjonal gjennomgang av lærerløse timer, slik at retningslinjene blir like over hele landet
- At elever skal kunne stryke timesfravær, og ikke bare dager
- Innføre politisk fravær i ungdomsskolen

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

21. Tidlig innsats for alle barn

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget

Arbeiderpartiet vil ha en kunnskapsskole for alle barn og unge i hele landet. Barnehaugen, skolen og SFO skal gi en god ramme for allsidig utvikling for alle barn. Så å si alle barn går i barnehaugen og på skole, men på fritiden er det store forskjeller

655 mellom barn. Arbeiderpartiet ønsker å styrke og fornye skolefritidsordningen (SFO)
656 for alle barn i hele landet.

657
658 Ifølge Meld. St. 6 (2019-2020) om tidlig innsats er det store variasjoner i SFO-tilbudet
659 på tvers av kommuner og skoler. SFO har i dag heller ikke de samme kravene til
660 kompetanse som skolen og barnehagen har. På landsbasis står 18% av elevene på
661 1. trinn utenfor SFO-tilbudet, og andelen øker for hvert trinn.

662 Arbeiderpartiet ønsker å styrke kvaliteten på SFO-ordningen og sørge for at
663 ordningen inkluderer flere barn, slik at flere barn får leke og lære også utenfor
664 skoletid. Arbeiderpartiet ønsker å gjennomføre en barnereform der SFO gjøres om til
665 en aktivitetsskole (AKS) ved at det utarbeides en ny nasjonal rammeplan som
666 erstatter dagens rammeplan for SFO.

667
668 En ny innsats overfor SFO/AKS bør også kombineres med andre sektorpolitiske mål.
669 Derfor ønsker Arbeiderpartiet at aktivitetsskolen skal ha et gratis måltid og at
670 aktivitetsskolen skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen for å gi
671 barna en mangfoldig og opplevelsesrik hverdag.

672
673 Den nasjonale evalueringen av SFO viser at 30-40 % av foreldrene som tar barna ut
674 av SFO, oppgir som grunn at tilbudet er for dyrt. Arbeiderpartiet mener at SFO/AKS
675 skal være en del av det helhetlige tilbudet for barn. På sikt må derfor aktivitetsskolen
676 bli gratis for alle på 1. til 4. trinn i alle kommuner.

677 **Forslag til vedtak:**

678 Arbeiderpartiet vil

- 679 • Utvikle en nasjonal rammeplan for aktivitetsskole som erstatter dagens rammeplan
- 680 for SFO
- 681 • Styrke kompetansen til de ansatte i SFO-ordningen
- 682 • Sørge for et gratis måltid i aktivitetsskolen i tråd med nasjonale kostholdsråd
- 683 • Gradvis innføre gratis deltids plass i aktivitetsskole/SFO på 1.-4. trinn i alle
- 684 kommuner
- 685 • At SFO/AKS skal samarbeide med idretten, frivilligheten og kulturskolen
- 686 • At SFO/AKS skal brukes som virkemiddel i integreringspolitikken og støtte
- 687 oppunder barnas språkutvikling

688
689 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

22. Fremtidens fag

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget

Dagens skolehverdag er kjedelig med for lite variasjon og praktisk arbeid, det medfører ungdommen har stadig utfordringer den dagen de skal ut i arbeid. Den teorivake eleven opplever stadig nederlag og skolen blir en arena der man føler seg ekstra usikker. Det er for mange elever tøft å vente til VGS før du får prøve deg på de praktiske fagene. Barn og unge lærer på veldig forskjellige måter. Derfor mener vi i AUF i Rogaland at dagens offentlige skole er for lite individbasert, og tilpasningene er dårlige. Den vanlige A4 eleven vinner skolegangen, mens den teorivake taper.

Det må tilrettelegges for mer utforskning på ulike læremetoder i skolen. Det er altfor mange lærere som benytter seg av den vanlige klasserommetoden der læreren forteller eleven hva den skal gjøre. For å finne ut hva som fungerer best for eleven må læreren kunne teste ut ulike metoder for læring.

Motivasjonen blant elever synker jo eldre man blir, og for mange er ungdomsskolen vanskelig å fullføre. Derfor vil AUF i Rogaland innføre profilskoler på alle ungdomsskoler i hele landet. Det vil i prinsippet bety at du får muligheten til å velge linje når du begynner på ungdomsskolen. Svensedammen skole i Drammen har innført dette, og det er meget vellykket. Elevene opplever økt trivsel og bedre læringsmiljø. Vi i AUF i Rogaland mener vi kan lære mye av Svensedammen ungdomsskole og ønsker denne modellen skal bli modellen for alle ungdomsskoler i landet.

Dagens valgfagordning på ungdomsskolen gir deg 1,5 timer valgfag i uka. AUF i Rogaland mener dette er for lite. Vi ser at flere timer brukes til fag som er utmattende og kanskje ikke like relevante for alle med tanke på videre utdanning. Vi i AUF i Rogaland vil derfor ha flere timer valgfag i uka og muligheten til å søke flere valgfag. Yrkesfag er altfor teoretisk, og yrkesfagelever sliter mye med motivasjonen. Mange som søker yrkesfag ser for seg en mer praktisk undervisning, men det man møter er noe helt annet. Mange lærere på yrkesfag i dag bruker tid på praksis til teori. AUF i Rogaland mener det er et stort problem at yrkesfagelever ikke får den mengden praksis de burde ha.

Dagens fag blir ikke hyppig nok oppdatert, og man sitter ofte opp med en kompetanse som kan være utdatert om noen få år. Derfor mener AUF i Rogaland at dagens papirbøker byttes ut med digitale. En del skoler har tatt i bruk dette, men det er ikke kommet langt nok. For å kunne tilby den beste undervisningen burde undervisning baseres på de nyeste kunnskaper. Derfor vil større bruk av digitale bøker være energisparende, tidssparende og bra for miljøet.

Forslag til vedtak:

Rogaland Arbeiderparti vil:

- Utrede alternativer til konvensjonell klasseromsundervisning.
- Gi læreren større rom for tilrettelegging av opplæring for den enkelte elev.
- Utrede profilskole på alle ungdomsskoler i landet etter «Svensedammen-modellen».
- Utrede flere typer valgfag i ungdomsskolen
- Ha flere valgfagtimer i uka og mindre fellesfagtimer.
- Innføre tredje språk som valgfag på lik linje med andre valgfag i ungdomsskolen.
- Gjøre pensum i alle fag på grunnskolen og VGS digitalt.
- Opprette dobbeltkompetanse på alle yrkesfaglige linjer spredt over forskjellig fylker.
- 50% av undervisningen skal foregå i form av praksis på yrkesfaglig VGS.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

23. Medisinstudium ved UiS

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

For det første har UiS og regionen utnyttet kompetanse og kapasitet som kan tas i bruk i en framtidig medisinstudium. For det andre vil UiS sin studiemodell i medisin med vekt på primærhelsetjenesten og teknologi være et nyskapende tilskudd til medisinstudiet som hele kommune- og helse-Norge har behov for. For det tredje er studiemodellen basert på opptak av norske medisinstudenter i utlandet som skal ta de siste årene av studiet ved UiS. Dette vil bidra til en rask opptrapping av utdanningskapasiteten i medisin i Norge.

Modellen baserer seg på et tett samarbeid mellom UiS, SUS og primærhelsetjenesten i regionen. UiS vil tilby en integrert studiemodell hvor studentene møter sykdomstilstander tidlig, sammen med de basale delene av medisinfaget. Hver uke vil studentene eksponeres for ny teoretisk kunnskap, arbeide i grupper for å bearbeide den nye kunnskapen og utplasseres i praksis, både på sykehus og i primærhelsetjenesten. Stavanger Ap ser det som viktig at UiS gis rett til å tildele graden cand.med.

Hele regionen har behov for nye vekstområder. Oppbygning av et nytt universitetsmiljø i medisin med gradsrett til UiS vil bety økte forskningsmidler, studiefinansiering, økt kompetanse, verdiskaping og muligheter for knoppskyting i regionen til beste for hele kommune- og helse-Norge. UiS blir sett på som en motor i regionen for kunnskapsutvikling, omstilling og verdiskaping. SUS2023 har et stort potensial for synergieffekter og betydelige videreutviklingsmuligheter innenfor utdanning, forskning, innovasjon og helserelatert næringsutvikling. Derfor mener Stavanger Ap det vil tjene hele landet at UiS fra nasjonalt hold gis gode betingelser for vekst og utvikling i årene framover, særlig på områder der forholdene ligger til

786 rette for det – som medisinstudium til UiS.

787

788 **Forslag til vedtak:**

789

790 - Rogaland Arbeiderparti vil arbeide for etablering av et medisinstudium ved UiS med
791 et årlig opptak av 70 studenter.

792

793 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

794

795 **24. Endre innholdet i lærerstudiet**

796 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

797

798 **Begrunnelse:**

799

800 Lærerutdanningen er den som scorer lavest på tilfredshet. 3,8 av 5 mulige poeng
801 (politistudentene scorer til sammenligning 4,7). Veldig mange lærerstudenter faller av
802 fordi studiet ikke står til forventningene og dersom skolen skal bli mer praktisk, bør
803 også lærerstudiene organiseres på en sånn måte at teori og praksis er tettere vevd
804 sammen og oppleves betydningsfullt og relevant for studenten.

805

806 **Forslag til vedtak:**

807

808 Rogaland Arbeiderparti skal ta initiativ til å endre innholdet i lærerstudiet (herunder;
809 lektor 1-7, 5-10 og ppu) ved følgende tiltak;

- 810 - Ha praksis fra og med 2.semester (ppu har praksis 1. og 2. semester)
- 811 - Ha lengre sammenhengende praksisperioder
- 812 - Vurdere å utvide praksisperiodene jevnt gjennom hele studiet fremfor korte bolker
- 813 - Stille strengere krav til organiseringen av praksisen i studiet ved at studenten får
814 øvelse i bla. planlegging, foreldrekontakt, organisering av fagstoff og oppsett av
815 fagplaner, innføring i digitale verktøy, generelle rutiner som føring av avvik
- 816 - Større valgmulighet i undervisningsfag

817

818 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

819

820

821

822

823

25. Folkehelse – gratis mjølk til skolebarn

Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti

Begrunnelse

Nordmenn drikker stadig mindre melk. Melk er anbefalt som en del av kostholdet, og det er særlig viktig for barn og unge.

Det er overskuddsproduksjon av melk. Pga mindre eksport av ost, vil mange bønder få redusert sine melkekvoter.

Arbeiderpartiet har vedtatt å innføre gratis skolemat til alle skoleelever. En god start på dette, hadde vært å fjerne abonnement på skolemelk og innføre gratis melk på skolen til alle skolebarn.

Forslag til vedtak:

Arbeiderpartiet sørger for gratis melk til alle skolebarn

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Boligpolitikk

26. Boligpolitikk

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Retten til en god og trygg bolig er et basisbehov etter menneskerettighetene. Høye boligpriser, manglende boligbygging og nye innstramninger i vilkårene for boliglån gjør at veien til egen bolig blir stadig vanskeligere. Derfor ønsker Arbeiderpartiet å ta lederskap i boligpolitikken og sørge for en sosial boligpolitikk for hele Norge.

Boligmarkedet i Norge har hatt 27 år med prisvekst. Norske husholdningers gjeld har økt med 1500 milliarder kroner siden 2009. Ifølge SSB har den gjennomsnittlige boliggjelden til husholdningene økt med 42% bare fra 2012 til 2018. De høye boligprisene gjør det vanskelig for mange å komme inn på boligmarkedet, samtidig som den høye gjeldsveksten er en utfordring for bærekraften i norsk økonomi.

Forslag til vedtak:

- Sikre barnefamilier kontinuitet i boforhold i kommunale boliger gjennom for eksempel lengre eller evigvarende leiekontrakter
- At alle kommuner tar i bruk leie-til-eie-modellen som del av den sosiale boligpolitikken
- Innføre rett til leie-til-eie med finansiering gjennom Husbanken for vanskeligstilte på boligmarkedet

- Inngå forpliktende samarbeid mellom kommuner, stat og boligbyggelag med sikte på å ta i bruk leie-til-eie-modellen i flere utbyggingsprosjekter
- Åpne for at beboere i kommunale boliger skal kunne kjøpe boligen gjennom leie-til-eie eller lignende
- Utvide Husleietvistutvalget til alle fylker
- Bygge flere ikke-kommersielle utleieboliger
- Bygge flere utleieboliger med kommunal tilvisningsrett etter modell fra Oslo
- Utvide Husbankens utleieboligtilskudd til å dekke bygging av bolig til flere enn de som er vanskeligstilte
- At Husbanken skal samarbeide med boligbyggelagene om flere kombinerte prosjekter der utleieboliger for vanskeligstilte kombineres med ordinære utleieboliger
- Sette i gang forsøk og piloter med tredje boligsektor
- At kommuner skal kunne innføre eiendomsskatt på sekundærbolig
- Redusere og på sikt avvikle rentefradraget på boliglån

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

27. Boligpolitikk for hele landet

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget

Retten til en god og trygg bolig er et basisbehov etter menneskerettighetene. Høye boligpriser, manglende boligbygging og nye innstramninger i vilkårene for boliglån gjør at veien til egen bolig blir stadig vanskeligere. Derfor ønsker Arbeiderpartiet å ta lederskap i boligpolitikken og sørge for en sosial boligpolitikk for hele Norge.

Boligmarkedet i Norge har hatt 27 år med prisvekst. Norske husholdningers gjeld har økt med 1500 milliarder kroner siden 2009. Ifølge SSB har den gjennomsnittlige boliggjelden til husholdningene økt med 42% bare fra 2012 til 2018. De høye boligprisene gjør det vanskelig for mange å komme inn på boligmarkedet, samtidig som den høye gjeldsveksten er en utfordring for bærekraften i norsk økonomi.

Høye boligpriser og innstramninger i egenkapitalkravet gjør at selv folk med fast jobb, inntekt og oppsparte midler henvises til leiemarkedet. Leiemarkedet er i dag dominert av private og profittstyrte aktører, majoriteten av utleiere er privatpersoner og mange er useriøse. Per i dag er bare 4 prosent av utleieboligene ikke-kommersielle og det mangler en profesjonell utleiesektor. Arbeiderpartiet mener at den profesjonelle og ikke-kommersielle utleiesektoren må utvides, og at rettighetene til leietakere må styrkes.

I Norge har vi i dag to boligsektorer. Kommunale boliger er forbeholdt de aller mest vanskeligstilte, mens mange eier sin egen bolig. I tillegg mener Arbeiderpartiet at det

må utvikles en tredje boligsektor med flere veier til egen bolig. Leie-til-eie og etablererboliger senker terskelen for å komme inn på boligmarkedet, samtidig som boligkjøper må ta opp mindre lån. Arbeiderpartiet ønsker at leie-til-eie skal bli en viktigere del av boligpolitikken og at alle større kommuner skal ha leie-til-eie som del av sin boligsosiale politikk.

Gjennom særordninger i skattesystemet subsidieres boligeiere direkte med over 55 milliarder kroner i året, mens den offentlige ressursbruken for vanskeligstilte på boligmarkedet er rundt 7 milliarder. For å skape en boligpolitikk for vanlige folk og for hele Norge mener Arbeiderpartiet at de boligpolitiske virkemidlene må vris over mot de som er utenfor boligmarkedet, vanskeligstilte og bostedsløse. Derfor bør rentefradraget for boliglån reduseres og på sikt avvikles.

Forslag til vedtak:

Arbeiderpartiet mener at:

- Sikre barnefamilier kontinuitet i boforhold i kommunale boliger gjennom for eksempel lengre eller evigvarende leiekontrakter
- At alle kommuner tar i bruk leie-til-eie-modellen som del av den sosiale boligpolitikken
- Innføre rett til leie-til-eie med finansiering gjennom Husbanken for vanskeligstilte på boligmarkedet
- Inngå forpliktende samarbeid mellom kommuner, stat og boligbyggelag med sikte på å ta i bruk leie-til-eie-modellen i flere utbyggingsprosjekter
- Åpne for at beboere i kommunale boliger skal kunne kjøpe boligen gjennom leie-til-eie eller lignende
- Utvide Husleietvistutvalget til alle fylker
- Bygge flere ikke-kommersielle utleieboliger
- Bygge flere utleieboliger med kommunal tilvisningsrett etter modell fra Oslo
- Utvide Husbankens utleieboligtilskudd til å dekke bygging av bolig til flere enn de som er vanskeligstilte
- At Husbanken skal samarbeide med boligbyggelagene om flere kombinerte prosjekter der utleieboliger for vanskeligstilte kombineres med ordinære utleieboliger
- Sette i gang forsøk og piloter med tredje boligsektor
- At kommuner skal kunne innføre eiendomsskatt på sekundærbolig
- Redusere og på sikt avvikle rentefradraget på boliglån

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

Energi, klima og miljø

28. Energipolitikk

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Vi er i politisk skvis mellom oppfyllelse av klimaavtalen og satsing på vår fortsatt viktigste inntektskilde. Oljeindustrien har nylig gitt tilsvar på Norges forpliktelser i Paris-avtalen med å garantere 40% kutt i CO2 utslipp fra produksjon innen 2030, og tilnærmet 0-utslipp av CO2 innen 2050.

<https://www.norskoljeoggass.no/om-oss/nyheter/2020/01/nyeklimamal/>

Norge produserer og utvinner olje og gass med lavest karbonavtrykk i verden. Vi skal utvikle oss til å bli enda bedre og satse på industriell utvikling av karbonfangst på sokkelen og utvikle teknologi som er med på å senke utslippene i atmosfæren slik at vi sammen med EU når FN's bærekraftsmål innen 2030. Vi må balansere leting og utvikling av olje og gass på norsk kontinentalsokkel slik at vi ivaretar arbeidsplasser, utdanning og rekruttering til næringen i årene framover.

Dette er avgjørende for en rekke industrier, servicenæringer og lokalsamfunn i vårt langstrakte land. Fornybar energi skal utvikles uten å ødelegge mer norsk natur. Eksisterende vannkraftanlegg bør oppgraderes og bli mer effektive. Flytende vindkraft tillates i bestemte og regulerte områder til havs der fiskerienes interesser har prioritet. På egnede eiendommer der bønder ønsker å bli sjølforsynt med energi og gi et lavere CO2 avtrykk kan mindre vindmøller tillates på land.

Forslag til vedtak:

Gjesdal AP oppfordrer Arbeiderpartiet til å ta ledelse innen energipolitikken.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

29. Nei til rasering av vertskommunenes kraftinntekter

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Nei til rasering av vertskommunenes kraftinntekter
Norge har et regime for utnyttelse av vannkraft som andre land ser på som et forbilde. I de første tiårene etter at Norge ble en selvstendig stat, etablerte vi ordninger knyttet til hjemfallsretter, konsesjonsordninger og skatteregler som har tjent oss godt. Dette har både sørget for utbygging av viktig kraft, sikret staten store inntekter og tilført vertskommunene en rimelig andel av den verdiskapningen som er basert på disse kommunenes naturressurser. Kraftutbyggere og staten har gjennom

disse ordningene inngått en samfunnskontrakt med vertskommunene som også har sikret utvikling i kommunene der kraftanleggene ligger.

Mange har tatt til orde for en gjennomgang av skatteregimet knyttet til vannkraft. Dette for å gjøre rehabilitering og modernisering av etablerte vannkraftanlegg lønnsomme. Sanderudutvalget fikk i oppgave å se på dette. Men i stedet for å endre på det som både kraftindustri, eier- og vertskommuner er enig om at det bør gjøres noe med, så foreslås det endringer som vil frata vertskommunene store inntekter. Gjesdal kommune vil tape ca 6 millioner i året om disse endringene settes ut i livet, kommunene i Agder og Rogaland bortimot en milliard.

Forslag til vedtak:

Rogaland Arbeiderparti mener at Sanderudutvalgets forslag om distriktsran må skrotes. I stedet må skattereglene endres på en måte som sikrer vertskommunenes inntekter, men samtidig gjør viktige og nødvendige vannkraftinvesteringer lønnsomme.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

30. Verdens energibehov er økende. Norge har gode forutsetninger som energi produsent

Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti

Begrunnelse:

Verdens energibehov er økende. Norge har gode forutsetninger som energi produsent.

Vannkraft er ren, fornybar og regulerbar energi som er et viktig bidrag til et rent miljø. Slik det er i dag prioriteres utbygging av vindkraft før satsing på vannkrafta. Dette skyldes særdeles skjeve rammevilkår, bl.a. et skatteregime som gjør det mer lønnsomt å investere i vindkraft. Store vindkraftanlegg planlegges bygget av utenlandske investeringsfond med røtter i skatteparadis.

Disse vindkraftanleggene bidrar ikke til lokal verdiskapning og ødelegger enormt med urørt natur. Dette er ikke en bærekraftig energipolitikk. Rogaland arbeiderparti mener vindkraftverkene må stoppes, og at bygging av vindturbin bør gjøres på havet hvor det ikke forårsaker store naturinngrep. For å lage en energipolitikk for framtida er det avgjørende at det offentlige tar ansvar.

Det må sikres gode skattesystemer, rammevilkår og utviklingsmidler som sikrer at de riktige prioriteringer gjøres og at de teknologiske løsninger finnes.

Forslag til vedtak:

Rogaland arbeiderparti mener at det må legges til rette for en storstilt oppgradering og modernisering av våre vannkraftanlegg. Videre må det legges til rette for ytterligere utbygginger der det er mulig.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

31. Vannkraft

Forslagstiller: Sauda Arbeiderparti

Begrunnelse:

Rogaland Arbeiderparti går inn for å utnytte norsk vannkraft til industriell verdiskaping og fordeling i Norge, ikke til økt krafteksport. Den omstridte North Connect-kabelen vil føre til ytterligere økning i kraftpris og nettleie i Norge på bekostning av store og små strømkunder. Dette vil etter vårt syn ha negativ virkning for mange lokalsamfunn og kommuner som har kraftforedlende industri.

En eventuell utflagging av norske industriarbeidsplasser basert på ren og fornybar norsk vannkraft, til land med lavere klima- og miljøkrav vil være katastrofalt for Norge som industrinasjon. I tillegg frykter Rogaland Arbeiderparti at North Connect kan føre til ytterligere press for å bygge ut vindkraft i sårbare naturområder.

Med dette som bakgrunn vil Rogaland Arbeiderparti kreve at Olje- og Energidepartementet sier nei til søknaden fra North Connect KS om å få bygd en gigantisk utenlandskabel fra Sima i Hardanger til Skottland.

Forslag til vedtak:

Rogaland Arbeiderparti går inn for å utnytte norsk vannkraft til industriell verdiskaping og fordeling i Norge, ikke til økt krafteksport og krever at Olje- og Energidepartementet sier nei til søknaden fra North Connect KS om å få bygd en gigantisk utenlandskabel fra Sima i Hardanger til Skottland.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

32. Havvind

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Planene for utbygging av havvind i Nordsjøen og i Østersjøen er formidable. I dag er det bygd ut 20 GW, i 2050 anslår WindEuropa at det kan være rom for 450 GW. Denne utviklingen vil endre kraftsystemet slik vi kjenner det i dag i løpet av overraskende kort tid. Vannmagasinkapasiteten i Norge utgjør ca. 50% av den totale europeiske kapasiteten. Med de store mengdene med vindkraft som vil bli faset inn, blir det særs viktig å bygge ut mellomlandsforbindelser for toveis utveksling av kraft, og utnytte de naturgitte fortrinnene Norge har i en felles europeisk energi- og klimadugnad. NVE regner den samfunnsøkonomiske gevinsten ved North Connect til å være ca. 8,5 milliarder i hovedsak fordi vannkraften blir mer verdt - som tilfaller eierkommunene i form av økt utbytte = mer velferd. Britiske myndigheter anslår at kablen vil kutte ca. 2 millioner tonn CO2 hvert år! Zero mener at dette er det viktigste klimatiltaket norske politikere kan vedta de nærmeste årene.

Forslag til vedtak:

I forbindelse med behandlingen av EUs tredje energimarkedspakke inngikk Arbeiderpartiet en avtale med regjeringen og MDG med følgende krav vedrørende nye utenlandskabler:

1. Alle utenlandsforbindelser må eies og driftes av Statnett.
2. Det må høstes erfaringer med de kablene som nå er under bygging.
3. Nye kabler må være samfunnsøkonomisk lønnsomme.

Rogaland Arbeiderparti forventer at Arbeiderpartiet forholder seg til avtalen inngått på Stortinget, og jobber for at North Connect realiseres dersom kravene i avtalen innfris.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

33. Tilgang på fornybar energi er en forutsetning for å løse verdens klimaproblemer.

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Tilgang på fornybar energi er en forutsetning for å løse verdens klimaproblemer. NVE gir konsesjon til bygging av nye vindkraftverk i Norge. Ved tildeling av nye konsesjoner må effekten veies opp mot naturinngrep. NVE bør finne områder i Norge der det ikke er storturisme eller områder som ikke har ødeleggende virkning på vår vakre natur. Satsingen på norsk havvind må fortsette.

1125
1126
1127
1128
1129
1130
1131
1132

1133
1134
1135
1136
1137
1138
1139
1140
1141
1142
1143
1144
1145
1146
1147
1148

1149
1150
1151
1152
1153
1154
1155
1156
1157
1158
1159
1160
1161
1162
1163
1164
1165
1166
1167
1168
1169

Forslag til vedtak:

Etablering av nye vindturbiner på land må ikke berøre sårbare naturområder og turistområder. Vindturbiner bør etableres til havs, i egnede områder

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

34. Vannkraft

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

For å stimulere til fornying og oppgradering av vannkraften bør skatten på investeringer i vannkraft reduseres. Naturressursskatt på vindkraft vil gjøre skatten teknologinøytral og ikke forskjellsbehandle kraftproduksjon.

Forslag til vedtak:

Redusere skatten på investeringer i vannkraft. Det innføres naturressursskatt på vindkraft.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

35. Bærekraftige næringer

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Arbeiderpartiet vil bruke naturressursene våre til å skape industri, trygge arbeidsplasser og sikre fremtidens velferd. Over hele landet sikrer industrien gode jobber nært naturressursene. Det betyr store ringvirkninger i lokalsamfunn. Industrien gir store eksportinntekter som sikrer velferden og som blir enda viktigere etter som inntektene fra olje og gass blir mindre dominerende i norsk økonomi.

Arbeiderpartiet ønsker å ta fordelene som petroleumsindustrien har hatt i en årrekke og gi til nye vekstnæringer. Det er nødvendig å få opp bærekraftige næringer som alternativ til petroleum som kan gi mange nye jobber. Derfor ønsker Arbeiderpartiet at samfunnet skal ta risikoen ved utbygging og omstilling i næringslivet over en periode til de har fått bygget seg opp til å klare seg selv.

Forslag til vedtak:

- Frede Barentshavet nord for olje- og gassproduksjon i forvaltningsplanen for Barentshavet og bruke forvaltningsplanen til å finne potensiale for fornybar

1170 næringsvirksomhet.
1171 - Flytte grensen for iskantsonen sørover i tråd med miljøfaglige råd, og verne
1172 iskantsonen mot oljeboring
1173 - Bruke trepartssamarbeidet til å skape et veikart for fremtiden for næringene
1174 tilknyttet olje- og gassindustrien.
1175 - Ha et sysselsettingsprogram som skal styre kompetansen i oljenæringa over mot
1176 fornybare næringer

1177

1178 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1179

1180 36. Vannkraft

1181 Forslagsstiller: Hjelmeland Arbeiderparti

1182

1183 **Begrunnelse:**

1184

1185 Hjelmeland er en av 5 vannkraftkommuner i Rogaland. Dersom Sanderud-utvalgets
1186 forslag til nytt kraftskattesystem blir innført, vil dette få store konsekvenser for
1187 inntektsgrunnlaget fra staten til kommunene Hjelmeland, Sandnes, Gjesdal, Suldal
1188 og Sauda. Overskuddet av konsesjonskraftinntekter fra disse kommunene tilfaller i
1189 dag Rogaland fylkeskommune. En endring som fremkommer ved et evt. nytt
1190 kraftskattesystem vil også svekke inntektene til fylkeskommunen. For Hjelmeland
1191 snakker vi om en årlig inntektssvikt på 38 millioner kroner. For alle kommunene og
1192 fylkeskommunen vil en endring som dette kunne føre til et redusert tjenestetilbud for
1193 kommunen og fylkets innbyggere.

1194

1195 **Forslag til vedtak:**

1196

1197 Rogaland Arbeiderparti stiller seg bak LVK kommunenes krav om at regjeringen
1198 snarest avklarer sitt syn på skatteregimet for vannkraft.

1199

1200 Uttale fra LVK kommunene:

1201 LVKS REGIONMØTE I AGDER OG ROGALAND BER REGJERINGEN SNAREST
1202 AVKLARE SITT SYN PÅ SKATTEREGIMET FOR VANNKRAFT

1203

1204 105 deltakere fra 21 medlemskommuner i Agder og Rogaland viser til at en samlet
1205 kraftbransje, 160 vannkraftkommuner fra Lindenes til Sør-Varanger, NHO, Norsk
1206 Industri og fagbevegelsen har tatt klar avstand fra Sanderud-utvalgets forslag til nytt
1207 kraftskattesystem. Sentrale politikere fra regjeringspartiene og en samlet opposisjon
1208 på Stortinget har på samme måte offentlig tatt klar avstand fra utvalgets forslag.

1209

1210 Alle de overnevnte miljøer har krevd at de lovbestemte ordninger som tilgodeser
1211 vertskommunenes interesser blir videreført uendret. De investeringer i lønnsom
1212 vannkraft som et samlet politisk miljø har ønsket, vil ikke bli gjennomført dersom
1213 kraftskatteutvalgets forslag blir gjennomført.

1214

1215

1216 Vannkraftkommunene i Agder og Rogaland har i generasjoner avstått verdifulle
1217 naturverdier til beste for hele landet. Vannkraftregimet har frem til i dag gitt
1218 vertskommuner et rimelig vederlag for dette gjennom ulike skatte- og
1219 konsesjonsordninger. Staten og kraftforetakene har ved hver større
1220 vannkraftkonsesjon inngått en samfunnskontrakt med vertskommunen med samme
1221 varighet som kraftproduksjonen og naturinngrepene, og det har vært bred politisk
1222 oppslutning om disse prinsippene. Vår vannkraftshistorie har i det store og hele vært
1223 en suksess og et viktig element i nasjonsbyggingen.
1224
1225 Sanderud utvalget har satt til side denne samfunnskontrakten, med sterke reaksjoner
1226 til følge.
1227
1228 Regionmøtet oppfordrer regjeringspartiene til snarest å rydde av veien den sterke
1229 uroen som er skapt rundt det fremtidige kraftskatteregimet. Det er en uholdbar
1230 situasjon at stadig flere politikere fra regjeringspartiene lover vertskommunene en
1231 videreføring av dagens inntekter, uten at det fra regjeringen offisielt bekreftes at
1232 gjeldende ordninger vil bli videreført.
1233
1234 Sanderud-utvalget foreslår å avvikle lovbestemte og historiske rettigheter som
1235 konsesjonskraft og konsesjonsavgifter og gjeldende regler for eiendomsskatt på
1236 kraftanlegg. For kraftkommunene i Agder og Rogaland alene vil det føre til årlige tap
1237 på nesten 1 milliard kroner.
1238
1239 Så sent som i 2017 moderniserte Stortinget konsesjonslovene for vannkraft. Som
1240 ledd i disse lovvedtakene fastslo et enstemmig storting at reglene om
1241 konsesjonskraft og konsesjonsavgifter skulle videreføres. På samme måte vedtok
1242 Stortinget ved endringene i 2018 av reglene om eiendomsskatt på verk og bruk at
1243 gjeldende eiendomsskatteregler for vannkraftverk skulle videreføres uendret.
1244
1245 Regionmøtet vil anse det som klare løftebrudd dersom regjeringspartiene nå skulle
1246 finne grunn til å revurdere de samme ordningene. Mangelen på avklaring fra
1247 regjeringen skaper stor og økende uro i våre kommuner. Kraftinntektene er viktige
1248 deler av vår kommuneøkonomi, og vi finner det uholdbart å la saken drive videre
1249 uten den.
1250

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

1251 **37. Havvind**

1252 Forslagsstiller: Randaberg Arbeiderparti

1253 **Begrunnelse:**

1254

1255 Norge har en unik mulighet til å bli ledende innen offshore havvind. Vi har folkene,
1256 teknologien fra offshore industrien og ikke minst vindfullt hav rett utenfor stuevinduet
1257 vårt. Med bruk av "Statoil" modellen, med sterkt offentlig eierskap foreslås det at
1258 staten og næringslivet tar et tak for at Norge blir ledende på offshore vindkraft.

1259

1260 **Forslag til vedtak:**

1261

1262 Arbeiderpartiet går inn for en rask storsatsing på flytende havvind i Norge gjennom
1263 offentlig eierskap

1264

1265 **Styrets innstilling:**

1266

1267 **38. NorthConnect: Avvente – ikke avskrive**

1268 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1269

1270 **Begrunnelse:**

1271 Det pågår for tiden en høring om hvorvidt det skal gis konsesjon til å bygge kabelen
1272 NorthConnect mellom Norge og Skottland. Stavanger Arbeiderparti mener det er
1273 fornuftig å avvente en slik forbindelse, da to andre utenlandsforbindelser er under
1274 bygging. Samtidig bør ikke prosjektet avskrives på nåværende tidspunkt, da kabelen
1275 vil gi regionen økte inntekter, potensielt lavere strømpriser, samt bidra til betydelige
1276 utslippskutt.

1277 NVE vurderer at NorthConnect vil bidra til betydelig norsk verdiskapning. Da norske
1278 kraftverk i all hovedsak er offentlig eid, vil nesten all verdiskapning falle tilbake til
1279 fellesskapet. Den samfunnsøkonomiske gevinsten beregnes til å være rundt 8,5
1280 milliarder kroner.

1281 Mye av motstanden mot kabelen er NVEs beregninger som sier at strømprisen
1282 potensielt kan øke med 1-3 øre kWh. Til sammenligning er kraftprisene redusert med
1283 20 øre kWh den siste måneden. Den mulige prisøkningen må derfor anses som
1284 minimal om i det hele tatt merkbar. Det er liten grunn til å tro at dette vil påvirke norsk
1285 industri negativt. Det er den såkalte spotprisen som anslås marginalt økt, men det er
1286 ingen industribedrifter baserer seg på denne prisen. Disse bedriftene har lange
1287 kraftkontrakter.

1288 NorthConnect vil ikke være en eksportkabel, slik den ofte blir beskrevet, men en
1289 utvekslingskabel. Norge har 17 andre utvekslingskabler. I fjor importerte Norge mer
1290 kraft enn vi eksporterte via disse kablene. De har gitt lavere, mer stabile strømpriser,
1291 lavere nettleie og økt forsyningssikkerheten.

1292 Norske kraftkrevende smelteverk går for eksempel på billig utenlandsk strøm hver
1293 natt. Dersom de to kablene som nå er under bygging ikke endrer dette bildet, bør
1294 NorthConnect bygges.

1295 I tillegg til økte inntekter og økt velferd, vil kabelen kunne bidra til store kutt i utslipp
1296 av klimagasser. Kuttene beregnes til ca. 2 millioner tonn CO2 per år. Dette er det
1297 samme som de samlede årlige utslippene i sør-Rogaland. Skottland planlegger en
1298 storstilt satsing på vindkraft, men er avhengig av å kunne importere kraft dagene det
1299 ikke blåser. Dette vil en kabel til Norge bidra til. Dager med mye vind vil vi kunne
1300 importere billig skotsk strøm, slik vi i dag utveksler strøm med Danmark.

1301

1302 **Forslag til vedtak:**

1303

1304 I forbindelse med behandlingen av EUs tredje energimarkedspakke inngikk
1305 Arbeiderpartiet en avtale med regjeringen og MDG med følgende krav vedrørende
1306 nye utenlandskabler:

1307

- 1308 1. Alle utenlandsforbindelser må eies og driftes av Statnett.
- 1309 2. Det må høstes erfaringer med de kablene som nå er under bygging.
- 1310 3. Nye kabler må være samfunnsøkonomisk lønnsomme.

1311

1312 Rogaland Arbeiderparti forventer at Arbeiderpartiet forholder seg til avtalen inngått på
1313 Stortinget, og åpner for tillatelse til NorthConnect dersom alle kravene i avtalen
1314 innfris.

1315

1316 **Styrets innstilling:**

1317

1318 **39. Energihovedstaden Stavanger**

1319 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1320 **Begrunnelse:**

1321

1322 (Uttalelse)

1323

1324 **Forslag til vedtak:**

1325

1326 Uttalelse fra Stavanger Arbeiderparti

1327

1328 Norge er en av verdens ledende energinasjoner. Aktiviteten på norsk sokkel holder
1329 svært høyt nivå i forhold til teknologi og HMS, vi forvalter olje- og gassressursene på
1330 en god måte, og vi har en fornybarnæring i vekst.

1331

1332 Stavanger har som olje- og energihovedstad i snart femti år, spilt en viktig rolle i
1333 utviklingen av Norge som en ledende energinasjon. For Stavanger Arbeiderparti er
1334 det svært viktig at byen utvikler denne rollen videre.

1335 For å lykkes med dette er vi avhengige av både gode nasjonale rammebetingelser,
1336 og av sterkt lokalt politisk lederskap.

1337
1338 Olje- og gassnæringen sysselsetter nærmere 200 000 mennesker, og bidrar årlig
1339 med over 220 milliarder til velferd over statsbudsjettet. I tillegg har disse
1340 naturressursene skaffet oss et fond på over 10 500 milliarder kroner; pensjoner til
1341 barna og barnebarnebarna våre.

1342
1343 Denne næringen må utvikles, ikke avvikles. Derfor må Arbeiderpartiet være en
1344 garantist for at både leterefusjonsordningen, tilgang på attraktive letearealer, og
1345 andre viktige rammebetingelser er på plass.

1346
1347 For Stavanger Arbeiderparti er det ingen motsetning mellom å videreutvikle olje- og
1348 gassnæringen, og å sørge for et kraftig temposkifte i utviklingen av
1349 fornybarnæringen. Det er tvert imot slik at mye av nyskapingen innen viktige områder
1350 som havvind og fangst og lagring av CO2 (CCS) må skje gjennom
1351 teknologioverføring fra olje- og gassindustrien. Det å utvikle ny teknologi og nye
1352 løsninger på disse områdene vil være avgjørende for å nå nasjonale og
1353 internasjonale klimamål. Norge og Stavanger kan spille må ta mål av seg å gi viktige
1354 bidrag i dette arbeidet.

1355
1356 Innsatsen på disse områdene må trappes opp. Regjeringen må ta ansvar for at det
1357 blir tatt en investeringsbeslutning for fullskala CCS i 2020. Videre må det utredes en
1358 refusjonsordning for deponert CO2, det må åpnes flere områder for vindparker til
1359 havs, og det må utarbeides et tydelig veikart for utviklingen av havvind i Norge slik at
1360 norsk sokkel har en kapasitet på 3 GW innen 2030.

1361
1362 For det nye politiske flertallet i Stavanger blir videreutvikling av byen som
1363 energihovedstad en næringspolitisk hovedoppgave. Arbeidet for å beholde
1364 eksisterende, og tiltrekke oss nye, selskaper til regionen må gis høyeste prioritet, og
1365 det må settes av tilstrekkelig med ressurser til dette arbeidet i kommunens
1366 budsjetter. Videre er det viktig at Stavanger framstår som en attraktiv kommune for
1367 høykompetent arbeidskraft fra både inn- og utland. Derfor må vi sikre gode tilbud
1368 innen barnehage, skole, SFO, helse, kultur, miljø og frivillighet. Dette er satsinger
1369 som er viktige også i en næringspolitisk sammenheng.

1370
1371 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1372

40. Norge gror igjen

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Norge gror igjen. Vil du vite hvorfor? Svaret er enkelt: Sauen! Reisebransjen slår endelig alarm, fordi: "Vakre fjorder og fjellpanoramaer forsvinner fra turistenes netthinner og kameralinser - i økende takt med at skogen vokser og utsikten gror igjen» Dyr som beiter, er den beste måten å holde skogen nede! Sauen har i alle år holdt den norske naturen åpen og unngått overgroing. Antall sauer på beite er blitt redusert betydelig. Antall sauer som vandrer i fjellene har de seneste årene blitt halvert. Derfor har skogen lettere fått slå rot og gro. På 10 år kan et åpent og fint beite bli en tettgrodd bjørkeskog på 1,5-2 meter.

Hvorfor forsvinner sauene? Jo, ganske enkelt fordi der er ikke økonomisk fornuftig å ha sauene på beite lenger. Staten kutter og kutter på støtten bonden får for sauene. Det å være sauebonde idag har nesten blitt et hobby for bonden gjør på dugnad. Et eksempel: For noen år siden økte staten støtten bonden får for å ha sau på beite med 1 kr pr sau. Samtidig økte de beiteleia for sau med 1 kr pr sau. Det vil si: 1kr - 1 kr = 0 kr igjen til bonden.

Hva må gjøres? Beitestøtten for sau må heves betydelig. På den måten vil det bli økonomisk å ha sauene på beite igjen, og flere bønder vil igjen sende sauene til fjells. Der er mange unge bønder som ikke vurderer en gang å begynne med sau, dette fordi det ikke er lønnsomt. Er et Norge der sauene er bytta ut med endeløs skog hva det norske folk ønsker?

Kan sauene løse reisebransjens problem alene? Der er svaret: Nei. Sauene er utrolig god til å holde skogen nede, men den sager ikke ned treet for deg. For å løse problemet med den eksisterende skogen må vi både starte avtaler om "Gratis ved dersom du hogger den selv" og staten må gi støtte til hogging av de værste stedene. Hva med trefellingsstøtte til bøndene som eier det overgrodde beitet?

Forslag til vedtak:

AP vil jobbe mot gjengroing av bygdene, og bevare kulturlandskapet som er avgjørende for landbruket, friluftsliv og turisme, samt støtte bruk av brenning, beitedyr for å holde friareal i tettsteder åpne.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

41. Biologisk mangfold

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Uerstattelig natur og biologisk mangfold forsvinner i et voldsomt tempo. Forskere regner med at arter blir utryddet mellom hundre og tusen ganger raskere enn det som er naturlig. Menneskelige inngrep i naturen har stor ødeleggende effekt på det biologiske mangfoldet, det forstyrrer økosystemet og setter naturen i ubalanse.

Tap av biologisk mangfold kan få enorme konsekvenser og er en av de største utfordringene vi står overfor. Derfor mener Arbeiderpartiet at målene må skjerpes ytterligere. Over 4000 arter står på den norske rødlista over trua arter, hvorav over 1000 er kritisk eller sterkt truet. I dag har vi bare tretten arter som har status som prioritert art. Arbeiderpartiet mener at Norge bør ta et ansvar for å gjennomføre sine forpliktelser for å hindre ødeleggelsen av det biologiske mangfoldet, og mener derfor antall prioriterte arter må økes til rundt 400 innen 2025.

Forslag til vedtak:

- Bevilge en milliard over statsbudsjettet for å sikre norsk naturmangfold.
- Målet om restaurering av ødelagt norsk natur økes til 20 % innen 2025
- Styrke kartleggingen av norsk natur og ferdigstille et økologisk grunnkart innen 2025
- Bevaring av myr og våtmark
- Øke antall prioriterte arter til ca. 400 innen 2025, samt øke antall utvalgte naturtyper til rundt 50
- Økt innsats mot fremmede arter
- Vern av mer sårbar natur
- Følge opp anbefalinger fra grønn skattekommisjon
- Øke støtten til internasjonalt miljøarbeid

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

42. Matsvinn

Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti

Begrunnelse:

Rogaland er et matfylke. Her produseres og foredles mat til hele landet. Vi vet at 1/3 av all mat som blir produsert i verden, ikke blir brukt. Dette er ikke bærekraftig hverken for lønnsomhet, miljø eller av etiske årsaker. Et av FNs bærekraftsmål er globalt å halvere matsvinn innen 2030. Skal vi få det til, må vi alle ta ansvar.

1460 Matfylket Rogaland bør derfor gå i føringen og bli Matsvinnfylket Rogaland. Det bør
1461 jobbes med holdningsskapende arbeid, samhandle med landbruksnæringen,
1462 næringsmiddelindustri, butikker og matbransjen.

1463

1464 **Forslag til vedtak:**

1465 Rogaland Arbeiderparti vil i tillegg til å befeste fylket sin posisjon som matfylke, også
1466 ta føring i å redusere matsvinn.

1467 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1468

1469 **43. Cruisetraffikk**

1470 Forslagsstiller: Randaberg Arbeiderparti

1471

1472 **Begrunnelse:**

1473

1474 For å redusere bidraget av Co2 fra Norge så arbeides det for at den økende
1475 cruisetraffikken i Norge får reduserte utslitt av Co2. Det jobbes for å gjøre et skifte til
1476 lavutslipps-skip til norske havner.

1477

1478 **Forslag til vedtak:**

1479

1480 Rogaland Arbeiderparti jobber for å reduser forurensning fra cruisetraffikken i
1481 distriktet.

1482

1483 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1484

1485 **44. Vindmøller på Siragrunnen**

1486 Forslagsstiller: Sokndal Arbeiderparti

1487

1488 **Begrunnelse:**

1489

1490 Regjeringen sa nei for fem år siden til å bygge vindmøller på Siragrunnen nettopp
1491 fordi industriell utbygging og naturmangfoldet vil komme i konflikt. Basert på
1492 vurderingene gjort av fagmyndighetene fra både NVE og Miljødirektoratet mente
1493 regjeringen at fordelene med vindkraft på Siragrunnen ikke veier opp for de
1494 betydelige ulempene det blir for fuglelivet, fiskerinæringen og kystlandskapet. Likevel
1495 er ny operatør i gang med planer for bygging av vindmøller i dette viktige område.

1496 Siragrunnen vil i generasjoner være en viktig brikke i økosystemet og vil gi langvarige
1497 inntekter i form av fremtidig fiskeri. Sild med opphav på Siragrunnen utgjør en
1498 betydelig del av vår norske eksportert sjømat.

1499

1500

1501 **Forslag til vedtak:**

1502

1503 Årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti sier nei til utbygging på Siragrunnen og deler av
1504 den fordi vindmøllene vil være en trussel for fuglelivet, fiskerinæringen og
1505 kystlandskapet. Siragrunnen vil alltid være en viktig del av økosystemet i
1506 generasjoner frem i tid og det vil ikke Arbeiderpartiet ta sjansen på å ødelegge.

1507

1508 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1509

1510 **45. Et krafttak for naturen**

1511 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1512

1513 **Begrunnelse:**

1514

1515 ***OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget***

1516

1517 Uerstattelig natur og biologisk mangfold forsvinner i et voldsomt tempo. Forskere
1518 regner med at arter blir utryddet mellom hundre og tusen ganger raskere enn det
1519 som er naturlig. Menneskelige inngrep i naturen har stor ødeleggende effekt på det
1520 biologiske mangfoldet, det forstyrrer økosystemet og setter naturen i ubalanse.

1521

1522 Gjennom internasjonale avtaler har vi tidligere forpliktet oss til å stanse tapet av
1523 naturmangfold fra 2020, mens Stortinget har gått inn for at 15 % av tidligere ødelagt
1524 natur skal restaureres innen 2025. Likevel ser vi i dag at vi har en regjering som ikke
1525 tar ansvar for vårt felles naturmangfold. Skal disse ambisiøse målene nås må vi
1526 handle raskt og kraftfullt. Derfor må

1527 miljøforvaltningen styrkes slik at politikk blir til handling.

1528

1529 Tap av biologisk mangfold kan få enorme konsekvenser og er en av de største
1530 utfordringene vi står overfor. Derfor mener Arbeiderpartiet at målene må skjerpes
1531 ytterligere. Over 4000 arter står på den norske rødlista over trua arter, hvorav over
1532 1000 er kritisk eller sterkt truet. I dag har vi bare tretten arter som har status som
1533 prioritert art. Arbeiderpartiet mener at Norge bør ta et ansvar for å gjennomføre sine
1534 forpliktelser for å hindre ødeleggelsen av det biologiske mangfoldet, og mener derfor
1535 antall prioriterte arter må økes til rundt 400 innen 2025.

1536

1537 **Forslag til vedtak:**

1538

1539 Arbeiderpartiet vil:

- 1540 ● Bevilge en milliard over statsbudsjettet for å sikre norsk naturmangfold.
- 1541 ● Målet om restaurering av ødelagt norsk natur økes til 20 % innen 2025
- 1542 ● Styrke kartleggingen av norsk natur og ferdigstille et økologisk grunnkart innen
- 1543 2025
- 1544 ● Bevaring av myr og våtmark

- 1545 • Øke antall prioriterte arter til ca. 400 innen 2025, samt øke antall utvalgte
1546 naturtyper til rundt 50
1547 • Økt innsats mot fremmede arter
1548 • Vern av mer sårbar natur
1549 • Følge opp anbefalinger fra grønn skattekommisjon
1550 • Øke støtten til internasjonalt miljøarbeid

1551

1552 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1553

1554 46. Grønn energi i offentlig regi

1555 Forslagsstiller: Sandnes Arbeiderparti

1556

1557 **Begrunnelse:**

1558

1559 Se pkt. 5

1560

1561 **Forslag til vedtak**

1562

1563 Sandnes AP ønsker at det satses mer på energisparende tiltak og bruk av kjent
1564 teknologi for grønn energi på bygg og installasjoner i offentlig regi der dette er
1565 regningssvarende i seg selv, eller blir det gjennom bruk av statelige- eller andre
1566 støtteordninger.

1567

1568 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1569

1570 47. Grunnrenteskatt

1571 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1572

1573 **Begrunnelse:**

1574

1575 Uttalelse

1576

1577 **Forslag til vedtak:**

1578

1579 Uttalelse fra Stavanger Arbeiderparti

1580 Flertallet i et regjeringsnedsatt ekspertutvalg (Havbruksutvalget) foreslår å innføre en
1581 særskatt på ekstra høye overskudd i oppdrettsnæringen, såkalt grunnrenteskatt.
1582 Grunnrenteskatt er skatt som kan pålegges næringer som tjener på å bruke
1583 fellesskapets ressurser. Stavanger Arbeiderparti mener en grunnrenteskatt innenfor
1584 deler av havbruksnæringen er fornuftig. En slik skatt vil føre mer av det eventyrlige
1585 overskuddet i bransjen tilbake til fellesskapet, den vil bidra til jevnere fordeling, og gi
1586 havbrukskommuner mer stabile skatteinntekter.

1587 Havbruksnæringen er et norsk industrieventyr. Den har gått fra å være noen få
1588 bønders biinntekt å bli en milliardindustri. Bransjen preges av enorme overskudd, og
1589 mange av Norges aller rikeste personer tilhører denne næringen.

1590 Lønnsomme næringer er avgjørende for finansieringen av velferdsstaten, og
1591 havbruksnæringen må som all annen industri sikres gode rammebetingelser. Det er
1592 likevel gode grunner til å se på hvordan næringen skattlegges.

1593 Oppdrettsnæringen har en driftsmargin som langt overgår de aller fleste bransjer. En
1594 av årsakene til det er at oppdrettere kan bruke våre felles fjorder svært rimelig. Det er
1595 et godt og rettferdig prinsipp at bruk av fellesskapets ressurser skattlegges. Både
1596 petroleumsnæringen og kraftnæringen betaler denne skatten. Fjordene tilhører på lik
1597 linje med fossefallene og havbunnen oss alle.

1598 Grunnrenteskatten tar høyde for at lønnsomheten i bransjen kan svinge, og betales
1599 kun i år med store overskudd. I år med normale inntekter vil oppdrettsnæringen
1600 skattlegges på linje med annen industri.

1601 I en tid med demografiske endringer, hvor kravene til offentlige utgifter vil stige år for
1602 år, vil det være fornuftig å finne flere skatteobjekter. En grunnrenteskatt på deler av
1603 havbruksnæringen er både fornuftig og rettferdig, og i tråd med de øvrige prinsippene
1604 i skattesystemet.

1605

1606 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1607

1608 48. Skattlegging av vannkraftverk

1609 Forslagsstiller: Suldal Arbeidarparti

1610

1611 I NOU 2019: 16, «Skattlegging av vannkraftverk», foreslår kraftskatteutvalet at
1612 ordninga med konsesjonskraft og konsesjonsavgift blir avvikla og at grunnlaget for
1613 utrekning av eiedomsrett blir endra. Skulle dette skje, vil det få dramatiske
1614 konsekvensar for kommuneøkonomien i over 200 kraftkommunar i Norge. I Suldal vil
1615 ei slik endring medføre eit årleg inntektstap på 119 millionar kroner, dette svarar til
1616 meir enn eit heilt årsbudsjett innan helse- og omsorgstenesta.

1617 Den omfattande vasskraftutbygginga i Norge gjennom heile 1900-talet var
1618 avgjerande for industrialiseringa av landet. Rein og stabil energi er framleis den
1619 viktigaste faktoren for samfunnsutviklinga i landet vårt. Utbyggingskommunane har
1620 likevel betalt ein høg pris. Store landskaps- og miljøinngrep i form av tørrlagde elvar,
1621 neddemde dalar og fjellområde, kraftlinjer, tapte viltbiotopar og andre naturinngrep.
1622 Heilt frå oppstarten av elektrifiseringa av landet vårt blei det tatt inn i lovverket at
1623 utbyggingskommunane skulle kompensert for byrdene dei blei påførde. Det er dette
1624 fundamentet kraftskatteutvalet no vil setja i spel, og som har skapt stor uro i
1625 kommunane det gjeld.

1626 Årsmøtet i Suldal Arbeidarparti går sterkt i mot utvalet sitt forslag om å avvikla
1627 nåverande konsesjonsvederlag. Dette vil rokka med det sentrale tillitsforholdet
1628 mellom kommunar og sentrale styresmakter i store utbyggingssaker. Tillit er
1629 avgjerande for vårt demokratiske samfunnssystem, for kommuneøkonomien og for
1630 råderetten til utbyggingskommunar landet over.

1631
1632 Suldal Arbeidarparti har følgjande framlegg til vedtak på Rogaland Arbeidarparti sitt
1633 årsmøte:

1634 Rogaland Arbeidarparti vil

- 1635 • Behalda dei kommunale konsesjonsordningane for vasskraft og gjeldande reglar for
1636 eigedomsskatt, dette er ordningar som vil være avgjerande for lokal tilslutnad til
1637 vasskraft og vidareutvikling av denne.
1638 • Skjerma normal avkastning fra vasskraftproduksjon ved å auke friinntektsrenta i
1639 grunnrenteskatten, slik at det blir lønsamt for kraftselskapa å oppgradera
1640 eksisterande kraftverk.

1641 Be regjeringa om snarleg å klargjera sitt syn på dette, slik at viktige rammevilkår blir
1642 fastlagde både for næringa og for kommunane.

1643

1644 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1645

1646 Helse og omsorg

1647

1648 49. Offentlige tjenester

1649 Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti

1650

1651 **Begrunnelse:**

1652

1653 Å la kommersielle krefter drive offentlige tjenester har verken gitt bedre eller billigere
1654 tjenester. Derimot har det skapt flere millionærer. – Rogaland Arbeiderparti ønsker å
1655 sikre at fellesskapets penger går til de som faktisk trenger omsorg og ikke til å fylle
1656 lommene til kommersielle aktører.

1657

1658 Omsorg er omtanke, ikke butikk. Grunnleggende velferd er fellesskapets oppgave,
1659 ikke markedets. Hver eneste velferdskrone skal komme innbyggerne til gode, ikke gå
1660 til profitt for eierne av kommersielle foretak.

1661

1662 **Forslag til vedtak:**

1663

1664 Rogaland AP skal ha virke for en profittfri velferd.

1665

1666 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1667

1668

1669

1670

50. Selvmord

Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

Begrunnelse:

Selvmondsraten har ikke gått ned i Norge på 20 år på tross av flere handlingsplaner, økt kompetanse og bedre behandling. De fleste selvmord skjer blant mennesker som ikke er i psykiatrisk behandling. Samfunnsmessige forhold menes være en hovedårsak til at raten ikke blir lavere. Norge var det andre landet i verden som fikk et nasjonalt program for å forebygge selvmord i 1993. Likevel har tallene vært så å si uendret i Norge fra 1995-2015. I WHO's handlingsplan for mental helse 2013-2020 forpliktet Norge seg til å jobbe for en reduksjon av selvmord med 10%. Målet er ikke innfridd. 6000 nordmenn forsøker å ta sitt liv hvert år. Trolig er tallet enda høyere og blant eldre er det trolig en del mørketall. I aldersgruppen 15-49 år er det flere som dør i selvmord enn i kreft. Det er en økning blant de unge og en rapport fra februar 2019 viser at selvmord blant unge mellom 20-24 økte fra 37-57 på et år. Målet bør ikke bare være å løse den akutte selvmordskrisen, men bedre den psykiske helsen.

Forslag til vedtak:

Tidligere handlingsplaner for selvmordsforebygging evalueres.
Det utføres innhenting av erfaringskompetanse fra land som har effektive handlingsplaner med tiltak som får ned selvmordsstatistikken.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

51. Organdonasjon

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

I dag er det ingen aldersgrense for å bli organdonor. For å bli organdonor i Norge, er man nødt til å si det til sine nærmeste eller fylle ut et donorkort. Arbeiderpartiet vil at alle blir oppført som organdonor det året man fyller seksten. Følgelig av at det er lettere å gidde å melde seg av, enn på. Dette vil gjøre det lettere å bli donor, og er en mulighet for å få opp antallet donorer.

Forslag til vedtak:

- At alle skal føres opp som organdonor året de fyller 16.
- Aktiv avmelding fremfor aktiv påmelding.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

1716 **52. Organdonasjon**

1717 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1718

1719 **Begrunnelse:**

1720

1721 I dag er det ingen aldersgrense for å bli organdonor. For å bli organdonor i Norge, er
1722 man nødt til å si det til sine nærmeste eller fylle ut et donorkort. Arbeiderpartiet vil at
1723 alle blir oppført som organdonor det året man fyller seksten. Følgelig av at det er
1724 lettere å gidde å melde seg av, enn på. Dette vil gjøre det lettere å bli donor, og er en
1725 mulighet for å få opp antallet donorer.

1726

1727 Mange er ikke donor i dag på grunn av latskap. I tillegg medfører det at prosessen
1728 med å hente ut organene skjer fortere, og pårørende slipper å tenke på
1729 organdonasjon i sorgen.

1730 Likevel skal det understrekes at prosessen for å melde seg av skal være lett, og uten
1731 å måtte oppgi grunn. Hvis barn under 16 ønsker å være organdonor, skal FNs
1732 barnekonvensjon tas i betraktning. Barn over tolv år har rett til å si sin mening i alt
1733 som vedrører det, og barnets meninger skal vektlegges. Ellers opprettholdes
1734 foresattes mulighet til å bestemme.

1735

1736 **Forslag til vedtak:**

1737

1738 Rogaland Arbeiderparti vil:

- 1739 • At alle skal føres opp som organdonor året de fyller 16.
- 1740 • Aktiv avmelding fremfor aktiv påmelding.

1741

1742 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1743

1744 **53. Ruspolitikk**

1745 Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti

1746

1747 **Begrunnelse:**

1748

1749 Helsevesenet bør styrkes slik at de som trenger det skal kunne få både bedre og mer
1750 individuelt tilpasset helsehjelp og ettervern. Det er viktig at muligheten som
1751 samfunnet har for tidlig avdekking ivaretas. Denne avdekkingen fordrer at politiet
1752 fortsatt har hjemmel til å gripe inn. Norge har et generelt lavt forbruk av narkotika og
1753 norske ungdommer er her blant de beste i klassen. Vi skal derfor tenke oss nøye om
1754 når vi gjør endringer i ruspolitikken, og vi må ikke undervurdere forbudets generelle
1755 normdannende effekt. I dag bli rusavhengige som straffes, hovedsakelig straffet for
1756 annen type kriminalitet. Ingen blir idømt fengsel for bruk og besittelse av narkotika
1757 alene. Siden 2015 har narkotikabruk blant ungdom økt betraktelig. I samme periode
1758 har det vært mye medieoppmerksomhet rundt avkriminalisering av narkotika. Vi tror
1759 dette har en sammenheng, og at noen unge derfor ikke ser på bruk av narkotika som

1760 skadelig. Hvis rusreformen blir vedtatt er vi redd flere unge vil prøve narkotika.

1761

1762 **Forslag til vedtak:**

1763

1764 Rogaland Arbeiderparti ønsker å jobbe frem en bedre rusreform som satser tungt på
1765 forebygging, informasjon og behandling i samarbeid med politi og
1766 behandlingsapparatet. For å hindre at flere begynner med narkotika mener vi at bruk
1767 og besittelse narkotika fremdeles bør være forbudt.

1768

1769 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1770

1771 **54. Helsereform «Heile Kroppen»**

1772 Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeiderparti

1773

1774 **Begrunnelse:**

1775 Det må startast ein prossess for å gje tannhelse og syn like økonomiske vilkår
1776 som øvrige helsetenester. Ordninga bør innrettast med ein eigenandel ved
1777 behandling av tenner og syn, samt eit «tak» for maksimale utgifter pr. år. Eit slikt tak
1778 kan eventuelt samordnast med dagens tak for utgifter til lege og medisin.
1779 Born, ungdom og pensjonistar må sleppa å betala eigenandel. Me får då eit
1780 spleiselag i god sosialdemokratisk ånd, og ei god valkampsak!

1781

1782 **Forslag til vedtak:**

1783

1784 Årsmøtet gir tilslutning til forslaget, og sender det vidare til landsmøtet

1785

1786 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1787

1788 **55. Helseforsikring**

1789 Forslagsstiller: Bjerkreim Arbeideparti

1790

1791 **Begrunnelse:**

1792

1793 Stadig fleire verksemdar kjøper helseforsikring til sine tilsette. Gjennom slik ordning
1794 vert forsikringstakarane lova å gå før andre i helsekøane.

1795

1796 Når nokon flytter fram i køen, betyr det at andre flytter bakover. Forsikringsselskapa
1797 påstår at kjøp av helsetenester hjå private
1798 helseforetak avlastar det offentlege helsevesen. Men den totale kapasiteten i
1799 helsesektoren aukar ikkje om nokon går over til private.

1800

1801 Dette er ei ordning som strir mot våre verdiar om lik behandling av alle.

1802 At nokon kan betala seg fram i helsekøen fordi dei har råd til det, eller

1803 fordi dei er meir produktive eller verdifulle enn andre er ein sabotasje mot våre

1804 velferdsideal, og eit steg på vegen mot eit todelt helsevesen.

1805 Det må vera diagnosane som styrer alle helsetenester, og kun det.
1806 Arbeiderpartiet må ta initiativ til ei lovendring som sikrar alle lik rett til helsetenester!

1807
1808 **Forslag til vedtak:**

1809
1810 Årsmøtet gir tilslutning til forslaget, og sender det vidare til landsmøtet

1811
1812 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1813

1814 56. Psykisk helse, barn og unge

1815 Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti

1816

1817 **Begrunnelse:**

1818

1819 Det er et problem at flere og flere unge faller utenfor og flere blir uføre i ung alder
1820 pga. psykiske utfordringer. Psykisk helse er noe det må jobbes med gjennom hele
1821 livet for å hindre psykisk sykdom. Det må legges til rette for forebyggende arbeid
1822 gjennom hele oppveksten. Her spiller barnehage og skole en viktig rolle. Voksne som
1823 jobber med barn og unge må ha nødvendig kunnskap og kompetanse.

1824 Fritidsklubber er et uformelt møtested for ungdom med voksne som møter og ser
1825 ungdommene. Et viktig sted å drive forebyggende arbeid, gi ungdom god ballast for å
1826 styrke deres psykiske helse. Det er kostbart for kommunene å drifte eller støtte drift
1827 av fritidsklubber. Da det heller ikke er en lovpålagt oppgave, blir fritidsklubber ofte
1828 nedprioritert i en trang kommuneøkonomi.

1829

1830 **Forslag til vedtak:**

1831

1832 Arbeiderpartiet ser hvor viktig gode fritidsklubber er i det forebyggende arbeidet for
1833 god psykisk helse, og vil at alle landets ungdommer skal kunne ha fritidsklubber å gå
1834 til.

1835

1836 **Styrets Innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1837

1838 57. Medisin mangel

1839 Forslagsstiller: Sandnes Arbeiderparti

1840

1841 **Begrunnelse:**

1842

1843 På grunn av mangel på medisiner i Europa, vil det kunne oppstå mangel på medisin i
1844 Norge. For å være forsynt med medisiner, betyr dette at man må begynne å
1845 produsere medisiner selv. Dette vil bety billigere medisiner pluss at det vil skape nye
1846 arbeidsplasser.

1847 Forslagstiller med tilslutning fra Seniorgruppen ber om at Sandnes Arbeiderparti
1848 sender overnevnte forslag videre til Rogaland AP og AP sentralt som et ledd i

1849 programprosessen frem til Stortingsvalget 2021.

1850

1851 **Forslag til vedtak:**

1852

1853 Sandnes AP styre har behandlet forslaget, resultat av styret behandling:

1854 Sandnes AP støtter intensjonen i forslaget. Styrets forslag til vedtak på Årsmøtet:

1855 Sandnes AP er bekymret for medisinmangel og økte kostnader på medisin for våre

1856 innbyggere. Staten må ta ansvar og sikre at innbyggerne får tak i medisin, og at

1857 medisin holdes på et lavt kostnadsnivå. Videre bør Staten stimulere til økt forskning

1858 på medisin. Forslaget oversendes Rogaland AP.

1859

1860 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1861

1862 Innvandring, asyl og integrering

1863

1864 58. Flyktningsspolitikk

1865 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

1866

1867 **Begrunnelse:**

1868

1869 Når internasjonale fluktkatastrofer rammer verden er det viktig at Norge har en

1870 politikk som sikrer at vi tar ansvar. Solidaritet med de som flykter må alltid stå sentralt

1871 i vår flyktningepolitikk. Vår flyktningpolitikk må være rettferdig og human, ikke bryte

1872 med internasjonale forpliktelser og gi dårligere vern av mennesker som er på flukt.

1873

1874 Arbeiderpartiet mener at det å nekte mennesker muligheten til selv å forsørge seg,

1875 strider mot den allmenne rettsoppfatning i et land bygget på humanistiske verdier.

1876 Såkalt «ureturnerbare» er en sammensatt gruppe som har det til felles at de har levd

1877 i Norge over år, og at hjemreise ikke er et aktuelt alternativ i overskuelig fremtid.

1878 Gruppen er spesielt utsatt for utnytting i et svart arbeidsmarked. En oppmykning av

1879 dette regelverket vil ikke føre til økt strøm av flyktninger til Norge. Derfor bør

1880 «ureturnerbare» asylsøkere gis midlertidig arbeidstillatelse under opphold i Norge.

1881

1882 **Forslag til vedtak:**

1883

1884 - Gjøre familiejenforening for flyktninger enklere og rimeligere.

1885 - Styrke ordningen med rettshjelpstiltak i utlendingssaker.

1886 - At hensynet til barnets beste er det gjeldende prinsippet.

1887 - At barnevernet skal ha omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere.

1888 - At enslige mindreårige asylsøkere ikke gis midlertidig oppholdstillatelse.

1889 - Gjennføre rimelighetsvilkåret for internflukt.

1890 - At ureturnerbare flyktninger skal få midlertidig arbeidstillatelse så lenge de ikke kan

1891 returneres til sitt hjemland.

1892 Innføre definisjon av statsløshet, en statsløshetsprosedyre og eget oppholdsgrunnlag
1893 for statsløse.

1894

1895 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1896

1897 **59. Arbeid for papirløse**

1898 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1899

1900 **Begrunnelse:**

1901

1902 Stavanger Sosialdemokratiske forening / Stavanger Arbeiderparti viser til Oslo
1903 Arbeiderparti som har sendt en likelydende uttalelse til Stortingsgruppa, og til
1904 tidligere årsmøtevedtak i Stavanger Arbeiderparti.

1905

1906 Vi viser også til ordfører Kari Nessa Nordtuns nyttårstale, der hun omtalte Arne Viste
1907 og hans motiver: «...Å gi mennesker et verdig liv ved å gi dem muligheten til å
1908 forsørge seg selv. Og tvinge fram en endring slik at papirløse mennesker endelig kan
1909 begynne å leve – ikke bare eksistere.»

1910

1911 En lov som forbyr mennesker å forsørge seg selv er feil, og må oppheves.
1912 Det vises til Menneskerettighetserklæringens artikkel 23. Viste- og Stålsett-sakene
1913 demonstrerer at dagens lovverk ikke er en rettsstat verdig. Mennesker sitter i 10 til 20
1914 år uten mulighet til å delta i samfunnet og må sette sine liv på vent. Det er heller ikke
1915 forskning som viser at det å gi arbeidstillatelse til denne gruppen vil føre til økt
1916 tilstrømning av asylsøkere. Signaleffekten ved å gi arbeidstillatelser er minimal.

1917

1918 I 2011 ble regelverket strammet inn, slik at ureturnerbare asylsøkere uten arbeids- og
1919 oppholdstillatelse ikke lenger fikk muligheten til å få skattekort. Det skjedde under
1920 den rødgrønne regjeringen.

1921

1922 Det er som kjent ingen skam å snu.

1923

1924 **Forslag til vedtak:**

1925

1926 Rogaland Arbeiderparti ber stortingsgruppa fremme forslag i Stortinget til
1927 lovendringer slik at ureturnerbare asylsøkere kan gis midlertidig arbeidstillatelse så
1928 lenge de ikke kan returneres.

1929

1930 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

1931

1932

1933

1934 **60. Prinsipper for en mer human asylpolitikk**

1935 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

1936

1937 **Begrunnelse:**

1938

1939 ***OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget***

1940

1941 Når internasjonale fluktkatastrofer rammer verden er det viktig at Norge har en
1942 politikk som sikrer at vi tar ansvar. Solidaritet med de som flykter må alltid stå sentralt
1943 i vår flyktningpolitikk. Vår flyktningpolitikk må være rettferdig og human, ikke bryte
1944 med internasjonale forpliktelser og gi dårligere vern av mennesker som er på flukt.

1945

1946 Ved inngangen til 2019 var 70,8 millioner mennesker i verden på flukt fra forfølgelse,
1947 vold og væpnet konflikt. For syvende år på rad stiger antall mennesker på flukt,
1948 samtidig som verdenssamfunnet svarer med strengere regler, stengte grenser og et
1949 stadig større gap mellom behov for nødhjelp og bevilgninger til nødhjelp. Over
1950 halvparten av verdens flyktninger er barn. Dette er barn som ikke får tilgang på
1951 trygghet, nok mat, helsehjelp eller utdanning. Der verdenssamfunnet burde tatt større
1952 ansvar når krisen øker i omfang, tar samfunnet i stedet mindre.

1953

1954 I en tid der stadig flere mennesker drives på flukt grunnet væpnet konflikt, vold og
1955 klimaendringer må sosialdemokratiets svar være mer solidaritet, mer inkludering, mer
1956 nestekjærlighet og mer varme. Når det internasjonale samfunnet tar mindre ansvar,
1957 må Norge, som et av verdens rikeste land, ta mer.

1958

1959 I dag gis det kun fem timers rettshjelp i en asylsak. Det er for lite tid til å sikre
1960 grunnleggende rettssikkerhet for den enkelte og utføre tilstrekkelig arbeid i saken.
1961 Norge må gå i front for å sikre at alle får grunnleggende rettssikkerheten og
1962 beskyttelsen de har rett og krav på. Samtidig er rettshjelpsbehovet i utlendingssaker
1963 stort. Asylsakene blir mer kompliserte, og krever derfor mer ressurser og grundigere
1964 gjennomgang for å kunne opprettholde rettshjelpen på dagens nivå. Retten til
1965 grunnleggende rettssikkerhet mener Arbeiderpartiet må stå sentralt i utlendingssaker,
1966 og vil derfor gi mer rettshjelp i utlendingssaker.

1967

1968 Barn på flukt er en spesielt sårbar gruppe, både om de er på flukt sammen med
1969 familie, men ikke minst om de er på flukt alene. I saker som omhandler barn skal
1970 hensynet til barnets beste veie tungt. Enslige mindreårige asylsøkere som kommer til
1971 Norge, er som barn å regne. Likevel kan kommunene selv bestemme hvilken etat
1972 som skal ha ansvaret for enslige mindreårige, og hvordan de vil organisere og løse
1973 oppgavene. Arbeiderpartiet mener at disse skal følges opp av barnevernet for å best
1974 mulig ivareta barnas behov, og at et samarbeid med flyktning tjenesten i kommunen
1975 fortsatt vil være en viktig del av integreringsarbeidet i kommunen. Samtidig vet vi at
1976 stadig flere enslige mindreårige flyktninger i norske mottak sliter med søvnproblemer,
1977 skolevegring og sosial isolasjon. Flere forsvinner fra mottak, og flere sliter med
1978 selvskading og selvmordsforsøk. Dette er uholdbart. Derfor må vi si nei til mer
1979 midlertidighet, og ja til trygghet og forutsigbarhet for unge som kommer til Norge.

- 1980
- 1981 I 2016 ble rimelighetsvilkåret i internfluktvurderingen i asylsaker fjernet. Det vil si at
- 1982 personer som ikke kan returneres til hjemlandet fordi de vil være i fare der, nå kan
- 1983 returneres til en annen del av landet uten at man vurderer om dette er rimelig.
- 1984 Tidligere ville norske myndigheter vurdert om det i lys av individuelle forhold ved
- 1985 søkeren, som for eksempel helsesituasjonen eller om en mindreårig ikke hadde
- 1986 omsorgspersoner på internfluktstedet, og de humanitære forholdene i området ville
- 1987 være rimelig å henvise noen dit. Om svaret på det var nei, ville personen fått
- 1988 beskyttelse i Norge.
- 1989 At rimelighetsvilkåret er fjernet går utover de mest sårbare asylsøkerne, som
- 1990 barnefamilier, enslige mindreårige, kvinner uten nettverk og syke. Dette er barn og
- 1991 voksne som ville fått beskyttelse før vilkåret ble fjernet, men som nå skal returneres
- 1992 til områder der det er usikkert om de vil klare seg. Når vilkåret ble fjernet understreket
- 1993 UNCHR til Justis- og beredskapsdepartementet at det er nødvendig med et
- 1994 rimelighetsvilkår for at internfluktvurderingen skal være i tråd med FNs
- 1995 flyktningskonvensjon. Alle land i EU, samt Canada, USA, Storbritannia og Australia
- 1996 krever at rimelighet vurderes ved internflukt. Norge er det eneste landet som, til tross
- 1997 for kritikk fra UNHCR, ikke anvender rimelighetsvilkåret når det skal vurderes om en
- 1998 person kan returneres til internflukt. Dette bruddet på flyktningskonvensjonen har ført
- 1999 til at barn som flykter alene og som tidligere fikk flyktningsstatus i Norge, i dag får
- 2000 avslag på asyl fordi de kan henvises til internflukt et annet sted i hjemlandet. Derfor
- 2001 bør rimelighetsvilkåret gjeninnføres.
- 2002 Arbeiderpartiet mener at det å nekte mennesker muligheten til selv å forsørge seg,
- 2003 strider mot den allmenne rettsoppfatning i et land bygget på humanistiske verdier.
- 2004 Såkalt «ureturnerbare» er en sammensatt gruppe som har det til felles at de har levd
- 2005 i Norge over år, og at hjemreise ikke er et aktuelt alternativ i overskuelig fremtid.
- 2006 Gruppen er spesielt utsatt for utnytting i et svart arbeidsmarked. En oppmykning av
- 2007 dette regelverket vil ikke føre til økt strøm av flyktninger til Norge. Derfor bør
- 2008 «ureturnerbare» asylsøkere gis midlertidig arbeidstillatelse under opphold i Norge.
- 2009 For å ivareta rettighetene til statsløse bør Norge innføre en definisjon av statsløshet i
- 2010 lovverket, en statsløshetsprosedyre og et eget oppholdsgrunnlag for statsløse.
- 2011 UNHCR konkluderte i 2015 med at norsk praksis overfor statsløse strider med FNs
- 2012 konvensjoner om statsløshet på flere områder. Regjeringa har ikke fulgt opp
- 2013 rapporten fra UNHCR, til tross for at Norge er tilsluttet FN-konvensjonen. Statsløse er
- 2014 rettighetsløse, og med mindre de får asyl, har de ikke noe mulighet til å legalisere sin
- 2015 status i Norge. Det innebærer at de ikke kan jobbe, betale skatt eller ha rett på
- 2016 utdanning eller helsehjelp.
- 2017
- 2018 **Forslag til vedtak:**
- 2019
- 2020 Arbeiderpartiet vil:
- 2021 • Gjøre familiegjenforening for flyktninger enklere og rimeligere.
- 2022 • Styrke ordningen med rettshjelpstiltak i utlendingssaker.
- 2023 • At hensynet til barnets beste er det gjeldende prinsippet.
- 2024 • At barnevernet skal ha omsorgsansvaret for enslige mindreårige asylsøkere.

- 2025 • At enslige mindreårige asylsøkere ikke gis midlertidig oppholdstillatelse.
2026 • Gjeninnføre rimelighetsvilkåret for internflukt.
2027 • At ureturnerbare flyktninger skal få midlertidig arbeidstillatelse så lenge de ikke kan
2028 returneres til sitt hjemland.
2029 • Innføre definisjon av statsløshet, en statsløshetsprosedyre og eget
2030 oppholdsgrunnlag for statsløse

2031

2032 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2033

2034 61. Evakuering av barna i Moria

2035 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2036

2037 **Begrunnelse:**

2038

2039 Moria er en nedlagt militærleir, på øya Lesbos i Hellas, og ble under flyktningkrisen i
2040 2015 vurdert til å kunne huse 3000 mennesker. I januar 2020 bor det nærmere 20
2041 000 mennesker, av dem 8000 barn, i og rundt leiren. Antallet stiger med flere hundre
2042 hver dag.

2043 Over 1500 av barna er alene, uten voksne omsorgspersoner. Den yngste er 2 år
2044 gammel. Alle 8000 lever under katastrofale forhold. Over 140 alvorlig syke barn blir
2045 nektet helsehjelp av den greske regjeringen. Alle sammen mangler det mest
2046 grunnleggende: trygghet, tilgang på mat og rent vann, helsehjelp og skolegang.

2047 Allerede i september 2019 kalte FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR)
2048 situasjonen i Moria for kritisk, og krevde at leirene ble evakuert. Da bodde det 13000
2049 mennesker i Moria. Nå har det økt til 20 000.

2050 I oktober 2019 uttalte Europarådets menneskerettskommissær Dunja Mijatovic at
2051 "Dette har ikke lenger med mottak av asylsøkere å gjøre. Dette har blitt en kamp for
2052 å overleve." Samtidig påpekte hun at "det skorter ikke på tilgjengelig informasjon for
2053 europeiske land om hvordan de skal håndtere migrasjonsstrømmene på en
2054 koordinert, trygg og organisert måte som opprettholder migranternes menneskeverd og
2055 rettigheter. Det folk i leirene trenger nå, er ikke enda et toppmøte eller enda en
2056 samarbeidsavtale. Det de har desperat behov for, er at de politiske lederne slutter å
2057 se bort, og endelig setter i verk tiltakene som alle vet om, men ingen ser ut til å
2058 omfavne"

2059 Retten til å søke asyl er nedfelt både i Flyktningkonvensjonen og i artikkel 14 i
2060 Verdenserklæringen om menneskerettigheter. Ifølge Flyktningkonvensjonen har
2061 verdenssamfunnet en plikt til å dele ansvaret, når konflikt fører til masseflukt og det
2062 blir et for stort ansvar for enkeltland å være de som alene tar imot det største antallet
2063 av mennesker på flukt. Norge har tilsluttet seg FNs flyktningkonvensjon og
2064 Verdenserklæringen om menneskerettigheter og har dermed forpliktet seg til å gi
2065 beskyttelse til de som trenger det. Norge bør derfor, som et minimum, følge
2066 anbefalingene til FNs høykommissær for flyktninger.

2067 En relokalisering, som en slik evakuering vil bety, vil ikke gi automatisk
2068 oppholdstillatelse. Det vil derimot fordele ansvaret for disse barna på flere europeiske
2069 land, og gi dem en mulighet til å søke om asyl. Har de et reelt beskyttelsesbehov vil
2070 det innvilges oppholdstillatelse.

2071 Norsk sykepleierforbund, Norsk Psykologforening, FO, Den norske kirke, Redd
2072 Barna, Leger Uten Grenser og en rekke profilerte norske mennesker har i 2019 gått
2073 offentlig ut og krevd en evakuering av barna i Moria. Det er på tide at Norge står
2074 fram, og tar initiativ til en felleseuropeisk løsning for barna i Moria.

2075
2076 **Forslag til vedtak:**

2077
2078 Rogaland Arbeiderparti krever at utenriksministeren tar initiativ til en felleseuropeisk
2079 løsning for å evakuere alle barnefamilier og enslige mindreårige fra flyktningeleiren
2080 Moria på Lesbos.

2081
2082 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**
2083

2084 Internasjonalt

2085

2086 62. Atomvåpen

2087 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

2088

2089 **Begrunnelse:**

2090

2091 Arbeiderpartiet er dypt bekymret for den økende risiko verdens atomvåpen utsetter
2092 oss for. Verden har mange ganger vært på randen av kjernefysisk katastrofe som
2093 følge av spenninger, misforståelser, tekniske feil og ulykker. Å fortsette og satse på
2094 kjernefysisk avskrekking setter livet på jorda i fare, og makta over de beslutningene
2095 ligger hos statsledere hvor flertallet har et mildest talt anstrengt forhold til demokrati
2096 og menneskerettigheter.

2097

2098 FN-traktaten som forbyr atomvåpen er et viktig skritt på veien mot en atomvåpenfri
2099 verden. Arbeiderpartiet mener det er skuffende at Høyre- og Frp-regjeringa har satt
2100 Norge på sidelinja i det internasjonale presset for å forby atomvåpen. Arbeiderpartiet
2101 ønsker å videreføre det arbeidet den rødgrønne regjeringa la grunnlaget for da vi
2102 deltok i oppstarten av arbeidet med FN-traktaten, og Arbeiderpartiet ønsker at Norge
2103 igjen skal ta en aktiv rolle i atomvåpenspørsmålet i internasjonal politikk.

2104

2105 **Forslag til vedtak:**

2106

2107 - At Norge skal undertegne og ratifisere FN-traktaten som forbyr atomvåpen, og i
2108 påvente av dette ønske den velkommen og delta som observatør på
2109 statspartsmøtene.

2110 - At Norge skal ta en lederrolle i det internasjonale arbeidet med global nedrustning

2111 og avskaffelse av verdens atomvåpen, og jobbe aktivt for å samle atommaktene til en
2112 forpliktende nedrustningsavtale.

2113

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

2114 **63. Jemen**

2115 Forslagsstiller: Randaberg arbeiderparti

2116

2117 **Begrunnelse:**

2118

2119 Befolkningen i Jemen lider.

2120

2121 **Forslag til vedtak:**

2122

2123 Støtte til befolkningen i Jemen

2124

2125 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2126

2127 **Justis og forsvar**

2128

2129 **64. Nærpolitireformen**

2130 Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

2131

2132 **Begrunnelse:**

2133

2134 Nærpoliti ble innført som begrep med reformen i 2016, men det oppleves av mange
2135 som et misbrukt begrep i den forbindelse med den reformen. Reformen skulle føre til
2136 at politiet ble bedre til å skape trygghet der folk bor og ferdes i det daglige, og til et
2137 mer tilgjengelig og tilstedeværende politi som jobbet målrettet med forebygging. Men
2138 reformen har ført til at politiet er lenger unna innbyggerne geografisk sett og i tid enn
2139 noen gang før. Erfarne politifolk har sluttet fordi de opplever at de ikke får gjort en så
2140 god jobb som de ønsker. Folk opplever at når de kontakter politiet på grunn av for
2141 eksempel et innbrudd, så har ikke politiet tid til å komme. Politiet er ofte den siste
2142 nødetaten framme ved alvorlige ulykker og hendelser som når busspassasjer er blitt
2143 truet og drept. Ved angrepet på moskeen i Bærum tok det 20 minutter før politiet kom
2144 fram. Slik skal det ikke være.

2145

2146 Kriminaliteten har forandret seg, og det var i 2016 behov for en politireform som
2147 kunne bidra til økt spesialisering og fagkompetanse for å håndtere et nytt
2148 kriminalitetsbilde. Nå er det behov for en ny reform - en reell nærpolitireform. Vi
2149 trenger lokale nærpolititeam knyttet til bydeler, bygder og lokalsamfunn, som bidrar til
2150 et synlig politi og som kjenner stedet og lokalbefolkningen. Vi trenger nærpolititeam
2151 som kan drive et bredt forebyggende arbeid lokalt, som er tilgjengelig når folk har

2152 behov for politiets råd, hjelp og innsats, og som kan bidra til folks trygghet og til at
2153 deres tillit til politiet opprettholdes.

2154

2155 **Forslag til vedtak:**

2156

2157 NY POLITIREFORM: ETABLERING AV LOKALE NÆRPOLITITEAM

2158 Arbeiderpartiet lanserer en ny politireform som kan supplere reformen, kalt
2159 nærpolitireformen, som trådte i kraft i 2016.

2160

2161 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2162

2163 65. Rettssikkerhet

2164 Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

2165

2166 **Begrunnelse:**

2167

2168 Den seneste tiden har vi fått flere eksempler på hvordan rettssikkerheten til norske
2169 borgere ikke er godt nok ivaretatt. NAV-saken er et tydelig og godt belyst eksempel.
2170 En annen at Norge i det siste har fått flere dommer mot seg i den Europeiske
2171 menneskerettighetsdomstolen på saker innenfor barnevernet. Og vi har saker
2172 innenfor utlendingsfeltet der barn sendes tilbake til foreldrenes opprinnelsesland selv
2173 om de er født i Norge. Det er på tide med en offentlig utredning som ser på hvordan
2174 den enkeltes rettssikkerhet ivaretas i dag i møte med det offentlige, stat, fylke og
2175 kommune.

2176

2177 **Forslag til vedtak:**

2178

2179 Rettssikkerheten til vanlige borgere må styrkes. Det bør nedsettes en NOU som går
2180 gjennom rettssikkerheten og kommer med forslag til hvordan rettssikkerheten kan
2181 ivaretas på en bedre måte enn i dag.

2182

2183 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2184

2185 66. Oppskyting av raketter

2186 Forslagsstiller: Eigersund Arbeiderparti

2187

2188 **Begrunnelse:**

2189

2190 Over 60% av befolkningen ønsker forbud mot oppskyting av raketter for
2191 privatpersoner. Prisen er høy. Det er øyeskader hvert år som er belastende både for
2192 den det gjelder, som kan få varige men og skader. Det belaster også helsetjenesten.
2193 Dette får en ikke bukt med før en har et totalforbud for privatpersoner. Det betyr ikke
2194 at en ikke skal ha raketter på nyttår, men at det er regulert i regi av kommunen eller
2195 sertifiserte folk. For ti år siden ble pinneraketter forbudt. Med dette forebygges

2196 nyttårsbranner. Å tilby en alternativ feiring sparer både folk, dyr og miljøet. Pr i dag
2197 står enhver kommune selv fritt til å forby el begrense fyrverkeri.

2198

2199 **Forslag til vedtak:**

2200

2201 Det innføres et nasjonalt forbud mot oppskyting av nyttårsraketter for privatpersoner.

2202

2203 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2204

2205 **67. Kriminalomsorgen**

2206 Forslagsstiller: Hå Arbeiderparti

2207

2208 **Begrunnelse:**

2209 Solbergregjeringen prioriterer ikke kriminalomsorgen. Den norske kriminalomsorgen
2210 er kjent for gode resultat, men dette blir dessverre ikke følg opp av regjeringen. ABE-
2211 reformene fører til kutt, og det rapporteres om færre ansatte, mindre tid til
2212 forebyggende arbeid, mer tid på cella for innsatte. Den store pengesløsingen som ble
2213 gjort ved å sende innsatte til Nederland for soning i stedet for å satse på
2214 eksisterende fengsler, viser liten vilje til å bruke det som fungerer godt. Særdeles
2215 hyppige skifter av justisministre, fører til at kriminalomsorg kommer på sidelinja.

2216 Åna fengsel er et høysikkerhetsfengsel som trenger opprustning. Det mangler
2217 områdesikring. Noen bygg er så gamle at de må erstattes, andre ombygges.
2218 Statsbygg leverte høsten 2016 en plan om hvordan Åna fengsel skal områdesikres,
2219 ombygges og utbygges. Det ville føre til flere soningsplasser, ca. 220 og flere
2220 arbeidsplasser, ca. 200årsverk. Da planen kom, ble det sagt at det skulle lages en
2221 konseptvalgutredning (KVU) for Vestlandet i løpet av 2017. Denne har ennå ikke
2222 kommet, nå skriver vi 2020.

2223 Det er nødvendig å oppdatere og sikre videre drift av Åna fengsel. Planene som
2224 ligger klar fra Statsbygg viser det. Bare det å utarbeide planene har kostet 20mill, og
2225 det er brukt like mye til helt nødvendige oppgraderinger. Tiden er moden for å gå
2226 videre.

2227 **Forslag til vedtak:**

2228 Arbeiderpartiet sikrer framtidig drift av Åna fengsel og sørger for realisering av
2229 planene om områdesikring, ombygging og utbygging.

2230

2231 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2232

2233 **68. Gi opplæring til meddommere**

2234 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2235

2236 **Begrunnelse:**

2237

2238 Bruk av meddommere/lekfolk har lange tradisjoner i vår rettsstat, både i straffesaker
2239 og i sivile saker. En meddommer er en vanlig innbygger uten juridisk utdannelse. De
2240 viktigste begrunnelsene for meddommerordningen er å bidra til at rettens avgjørelser
2241 blir materielt riktig og øke tillitten til domstolene. Meddommere skal speile alle deler
2242 av samfunnet, som følger av prinsippet om at man skal kunne dømmes av sine
2243 likemenn. Imidlertid får ikke meddommeren noe kursing eller opplæring i forkant av
2244 en hovedforhandling, noe som er urovekkende for rettsikkerheten. Det bærer et stort
2245 ansvar å være meddommer ettersom man dømmer på lik linje med fagdommer. Å
2246 innføre et minimumskrav til opplæring vil føre til at meddommeren blir tryggere i sin
2247 rolle. Slik at man har noe kjennskap til hvordan domstolene fungerer med særlig
2248 tanke på partenes prosesshandlinger, kontradiksjon, uskyldspresumsjon, oppbygning
2249 av domstolsystemet og lignende.

2250

2251 **Forslag til vedtak:**

2252

2253 Tittel "Gi opplæring til meddommere"

2254

2255 Gi opplæring til meddommere.

2256

2257 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2258

2259 **69. Behov for bedre ettervern for de som har sonet i fengsel?**

2260 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2261

2262 **Begrunnelse:**

2263

2264 Mange innsatte er gjengangere, særlig blant de yngste. Vi har inntrykk av at
2265 ettervernet i mange tilfeller er fraværende eller mangelfullt. Det finnes imidlertid
2266 eksempler på velfungerende ettervern som viser gode resultater.

2267 Vi vet at dette er et område med behov for samarbeid mellom flere aktører: i tillegg til
2268 kriminalomsorgen, kommunale tjenester, spesialisthelsetjenesten – særlig rus og
2269 psykiatri, Nav, mange ideelle organisasjoner (Kirkens bymisjon, Røde Kors,
2270 Frelsesarmeen osv.).

2271 Vi kjenner ikke situasjonen i Stavanger godt, men ber om en statusrapport i forhold til
2272 hvilke tilbud som fins og evt vurdere hvordan tilbudet kan bedres.

2273

2274

2275 **Forslag til vedtak:**

2276

2277 Skaffe en oversikt over tilbudet om ettervern etter soning i fengsel, spesielt for de
2278 yngste. Og evt be om en plan for å styrke dette tilbudet.

2279

2280 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2281

2282 **70. Kampen mot voldtekt og seksuelle overgrep**

2283 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2284

2285 **Begrunnelse:**

2286

2287 ***OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget***

2288

2289 Kjønnsbasert vold, inkludert voldtekt og annen seksuell vold, er et alvorlige angrep
2290 på enkeltmennesket sine rettigheter og grunnleggende frihet.

2291 Den norske straffeloven stiller fremdeles krav om at vold, trusler og bevisstløshet må
2292 dokumenteres før et overgrep kan etterforskes og påtales som voldtekt. Mangel på
2293 samtykke til seksuell omgang er i seg selv ikke nok. Det er med andre ord ikke nok at
2294 man ikke ville. Norge har gjentatte ganger fått kritikk av FN for dette. Både FNs
2295 Kvinnekomité, FNs Menneskerettighetskomité og FNs Komité mot tortur har
2296 oppfordret norske myndigheter til å sørge for at straffeloven tydelig fastslår at
2297 voldtekt er seksuell omgang uten oppriktig samtykke.

2298

2299 Internasjonal rett er helt klar: seksuell omgang uten samtykke er voldtekt. Det er i
2300 dag åtte europeiske land – Irland, Storbritannia, Belgia, Kypros, Tyskland, Island,
2301 Luxembourg og Sverige – som har en samtykkebasert voldtektslovgivning. I
2302 Danmark har opposisjonen fremmet et forslag til en samtykkebasert
2303 voldtektsbestemmelse, mens den danske regjeringen har lovet et eget lovforslag i
2304 begynnelsen av 2020. Også i Finland jobbes det med en endring i
2305 voldtektsbestemmelsen. I løpet av noen få år kommer Norge dermed til å være det
2306 eneste landet i Norden med en voldtektsbestemmelse i straffeloven som hører det
2307 forrige århundre til.

2308

2309 Vi som samfunn må i større grad verne om mennesker som opplever overgrep. Dette
2310 krever at vi som samfunn prioriterer forebygging i klasserommet, prioritering av
2311 midler hos politiet, kapasitet på mottak og ikke minst: en omdefinering av begrepet
2312 voldtekt til å gjelde all seksuell omgang uten samtykke.

2313

2314 **Forslag til vedtak:**

2315

2316 ● At norsk voldtektslovgivning endres slik at voldtekt defineres som ufrivillig seksuell
2317 omgang, også kalt samtykkelov.

2318

- 2319 • At kampen mot voldtekt må gis en tydelig og langsiktig politisk prioritering.
2320 Regjeringen må sørge for at det settes av tilstrekkelige ressurser slik at politifolk og
2321 justissektoren har nødvendig kapasitet og kompetanse til å kunne sikre en effektiv
2322 strafferettslig forfølgelse av voldtekt som holder en høy kvalitet.
2323 • En generell endring av holdninger hvor alle er tydelig på hva en voldtekt er, og som
2324 utfordrer etablerte voldtektsmyter. En klargjøring av at sex uten samtykke er voldtekt
2325 plasserer skyld og skam hos overgriper, og bidrar til å svekke voldtektsmyter.
2326 • Øke bemanningen på volds – overgrepsmottak samt øke kunnskapen blant de
2327 ansatte.
2328 • Ansette flere psykologer og jurister på mottakssentrene.
2329 • Øke informasjon om volds- og overgrepsmottaket, slik at de som har vært utsatt for
2330 voldtekt får den bistanden de har rett på.
2331 • Ha et tett samarbeid med skole, elev, foresatte og skolehelsetjeneste vedrørende
2332 seksualitetsundervisning- og kursing.

2333
2334 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**
2335

2336 Likestilling og inkludering 2337

2338 71. Abort og abortnemnd

2339 Forslagsstiller: AUF i Rogaland
2340

2341 Begrunnelse:

2342
2343 For mange kvinner er abort et krevende valg, med mange etiske problemstillinger
2344 knyttet til seg. Arbeiderpartiet mener at kvinners rett til selvbestemt abort er en viktig
2345 rettighet som må styrkes. Dagens abortlov slår fast at den gravide er suveren i sin
2346 avgjørelse fram til uke 12.

2347
2348 Hvis ønsket om abort inntreffer etter uke 12 må den gravide søke til en abortnemnd.
2349 For vedtak om innvilgelse fordres enstemmighet.

2350
2351 Ved en avvikling av abortnemndene ser Arbeiderpartiet fortsatt behov for rådgivning,
2352 veiledning og bistand til kvinner og familier som velger å utføre abort, og mener at
2353 tilbud om råd og veiledning alltid bør være til stede for kvinner som velger å ta abort.
2354 Det siste kvinner i en sårbar situasjon trenger er mer skam og skyld. Arbeiderpartiet
2355 vil derfor avskaffe ordningen med nemndene og sikre selvbestemmelse frem til uke
2356 18.

2357 2358 Forslag til vedtak:

- 2359
2360 • Avskaffe abortnemndene og utvide retten til selvbestemt abort til uke 18
2361

2362 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

72. Kjønnbasert vold

Forslagsstiller: AUF i Rogaland

Begrunnelse:

Kjønnbasert vold, inkludert voldtekt og annen seksuell vold, er et alvorlige angrep på enkeltmennesket sine rettigheter og grunnleggende frihet. Den norske straffeloven stiller fremdeles krav om at vold, trusler og bevisstløshet må dokumenteres før et overgrep kan etterforskes og påtales som voldtekt. Mangel på samtykke til seksuell omgang er i seg selv ikke nok. Det er med andre ord ikke nok at man ikke ville. Norge har gjentatte ganger fått kritikk av FN for dette. Både FNs Kvinnekomité, FNs Menneskerettighetskomité og FNs Komité mot tortur har oppfordret norske myndigheter til å sørge for at straffeloven tydelig fastslår at voldtekt er seksuell omgang uten oppriktig samtykke.

Forslag til vedtak:

- At norsk voldtektslovgivning endres slik at voldtekt defineres som ufrivillig seksuell omgang, også kalt samtykkelov.
- At kampen mot voldtekt må gis en tydelig og langsiktig politisk prioritering. Regjeringen må sørge for at det settes av tilstrekkelige ressurser slik at politifolk og justissektoren har nødvendig kapasitet og kompetanse til å kunne sikre en effektiv strafferettslig forfølgelse av voldtekt som holder en høy kvalitet.
- En generell endring av holdninger hvor alle er tydelig på hva en voldtekt er, og som utfordrer etablerte voldtektsmyter. En klargjøring av at sex uten samtykke er voldtekt plasserer skyld og skam hos overgriper, og bidrar til å svekke voldtektsmyter.
- Øke bemanningen på volds – overgrepsmottak samt øke kunnskapen blant de ansatte.
- Ansette flere psykologer og jurister på mottakssentrene.
- Øke informasjon om volds- og overgrepsmottaket, slik at de som har vært utsatt for voldtekt får den bistanden de har rett på.
- Ha et tett samarbeid med skole, elev, foresatte og skolehelsetjeneste vedrørende seksualitetsundervisning- og kursing.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

2400 Skatt, avgift og økonomi

2401

2402 73. Drivstoff

2403 Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti

2404

2405 **Begrunnelse:**

2406 Rogaland Arbeiderparti vil arbeide for at avgifter og skatter på drivstoff skal
2407 differensieres til fordel for virksomheter og bosatte i distriktene.

2408

2409 **Forslag til vedtak:**

2410

2411 Rogaland Arbeiderparti vil arbeide for at avgifter og skatter på drivstoff skal
2412 differensieres til fordel for virksomheter og bosatte i distriktene.

2413

2414 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2415

2416 74. Skattepolitikk

2417 Forslagsstiller: AUF i Rogaland

2418

2419 **Begrunnelse:**

2420 For arbeiderbevegelsen har alltid hensynet til vanlige mennesker trumfet interessene
2421 til de som har aller mest. Gjennom en sosialdemokratiet har man bygd opp et
2422 velferdssamfunn med ambisjon å gi ulike mennesker like muligheter til å lykkes. Vi
2423 har gjort mye, men ulikhetene som følger av sosiale og økonomiske forskjeller gir
2424 fortsatt store forsprang til de med mest. For å ta Norge i en ny retning vil
2425 Arbeiderpartiet legge om fra en blå skattepolitikk for de aller rikeste, til en rød
2426 skattepolitikk som minsker forskjellene og skaper muligheter for mennesker.

2427

2428 **Forslag til vedtak:**

2429

- 2430 - Øke satsen på formuesskatten
- 2431 - Innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et høyt bunnfradrag
- 2432 - Redusere skattebyrden for lave og middels store inntekter
- 2433 - Redusere flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse
- 2434 - At selskaper med en digital inntektsmodell må skattlegges i landet der tjenesten
2435 leveres, og skattenivået på digitale tjenester må økes
- 2436 - Innføre enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper
- 2437 - Innføre grunnrenteskatt for fiskeoppdrett
- 2438 - Innføre naturressursskatt på vindkraft
- 2439 - Innføre eiendomsskatt på verk og bruk
- 2440 - Øke makssatsen på eiendomsskatt til 9 promille
- 2441 Innføre en nasjonal eiendomsskatt

2442

2443 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2444

2445 **75. Loven knyttet til kredittinstitusjoner og kredittkort gjennomgås**

2446 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2447

2448 **Begrunnelse:**

2449

2450 Utestående som privatpersoner har opparbeidet seg til kredittinstitusjoner/selger blir
2451 «kjøpt opp» av store selskaper. Det opprinnelige kravet blir tillagt renter og gebyrer
2452 og blir deretter slått sammen med andre utestående fordringer som kjøper har på
2453 samme skyldner. Dette fører til at beløpene blir uforholdsmessig store for den
2454 enkelte.

2455 Loven knyttet til kredittkort ble endret og kredittkortselskapene ble pålagt en
2456 undersøkelsesplikt før innvilgelse av kreditt. Hvorvidt denne lovendringen har fungert
2457 etter sin hensikt er usikkert. Det er fortsatt for lett å få kredittkort for personer som
2458 ikke har økonomi til å håndtere dette. En bør vurdere en lovendring hvor en større
2459 del av ansvaret for lånet pålegges den långiver som ikke har innhentet tilstrekkelig
2460 informasjon og som ikke kan vise til en konkret kredittvurdering av den enkelt
2461 låntaker.

2462 Bakgrunnen for forslaget er at vi ser at mange av de som kommer i situasjoner
2463 knyttet til inkasso og inndrivning er personer som av forskjellige årsaker er meget
2464 sårbare. Dette gjelder personer med rusproblematikk, spillavhengighet og personer
2465 som lever på minste inntektsnivå.

2466

2467 **Forslag til vedtak:**

2468

2469 *(Obs! Vedtatt av årsmøtet i Stavanger Ap at dette forslaget ses i sammenheng med*
2470 *følgende forslag: "Lovendringer av inkassoloven" og "Maksrente på forbrukslån og*
2471 *endringer i innkrevingslære" og at disse tre behandles som ett felles forslag)*

2472

2473 Lovgivning knyttet til, kredittinstitusjoner og kredittkort gjennomgås med den hensikt
2474 å endre lovene slik at forbrukerne får et bedre rettsvern i slike saker.

2475 Gjennomgangen må også ta opp forholdene knyttet til prising hva gjelder bruk av
2476 renter og gebyrer.

2477

2478 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2479

2480

2481

2482

2483

2484 **76. Lovendringer av innkassoloven**

2485 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2486

2487 **Begrunnelse:**

2488

2489 Dagens inkassolov er fra en tid da rentenivået og IT mulighetene var noe helt annet
2490 enn i dag. Med dagen IT verktøy kan en saksbehandler i en inkassosak har en helt
2491 annen mengde saker i sin portefølje enn tidligere. Forsinkelsesrente og gebyrer som
2492 tas står ikke i forhold til dagens rente- og omkostningsnivå.

2493 Utestående som privatpersoner har opparbeidet seg blir «kjøpt opp» av store
2494 selskaper. Det opprinnelige kravet blir tillagt renter og gebyrer og blir deretter slått
2495 sammen med andre utestående fordringer som kjøper har på samme skyldner. Dette
2496 fører til at beløpene uforholdsmessig store for den enkelte.

2497 Bakgrunnen for forslaget er at Stavanger Arbeiderparti ser at mange av de som
2498 kommer i situasjoner knyttet til inkasso og inndrivning er personer som av forskjellige
2499 årsaker er meget sårbare. Dette gjelder personer med rusproblematikk,
2500 spillavhengighet og personer som lever på minste inntektsnivå.

2501

2502 **Forslag til vedtak:**

2503

2504 *(Obs! Vedtatt av årsmøtet i Stavanger Ap at dette forslaget ses i sammenheng med*
2505 *følgende forslag: "Loven knyttet til, kredittinstitusjoner og kredittkort gjennomgås" og*
2506 *"Maksrente på forbrukslån og endringer i innkrevingssalær" og at disse tre behandles*
2507 *som ett felles forslag)*

2508

2509 Lovgivning knyttet til inkasso gjennomgås med den hensikt å endre lovene slik at
2510 forbrukerne får et bedre rettsvern i slike saker. Gjennomgangen må også ta opp
2511 forholdene knyttet til prising hva gjelder bruk av renter og/eller gebyrer.

2512

2513 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2514

2515

2516 **77. Maksrente på forbrukslån og endringer innkrevingssalær**

2517 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

2518

2519 **Begrunnelse:**

2520

2521 Antallet mennesker med forbrukslån og kredittkort – og summen av disse stiger hele
2522 tiden. Til tross for innføring av gjeldsregister er det fortsatt for lett å få lån med svært
2523 utfordrende betingelser. Kortselskapene skaper med vitende vilje gjeldsslaver som
2524 de kan tjene godt på med både høy rente og diverse gebyrer. Høye renter gjør at
2525 flere setter seg i en situasjon hvor de ikke klarer å betjene gjeldsmassen sin.

2526 Flere banker har såkalte forward flow avtaler med inkassoselskapene hvor lånet
 2527 overtas av inkassoselskapenes finansieringsforetak på et gitt tidspunkt etter
 2528 mislighold. Lånene kan også kjøpes opp på et senere tidspunkt i en tradisjonell
 2529 inkassoløype.

2530 Forpliktelsene legges i dag utelukkende på lånemottaker, selv om avtale ofte er
 2531 inngått etter sterk markedsføring fra kredittforetak.

2532 Dagens lovverk bidrar til at inkassosalær og offentlige kostnader øker
 2533 gjeldsforpliktelsene til låntaker i altfor stor grad, sett i sammenheng med størrelsen
 2534 på ikke-oppfylte forpliktelser.

2535 Pristiltaksloven brukes ikke mot forbrukslån, og morarenteloven tillater å avtale langt
 2536 høyere rente enn standard morarente/forsinkelsesrente på 9,5 prosent.

2537 Maksimal rente i Finland er i dag 20 prosent effektiv rente. Dette setter stopper for
 2538 små, kortsiktige lån der effektiv rente kan komme opp i ... 1000 prosent! Mange
 2539 utenlandske utlånere har pakket sammen sakene sine og forlatt Finland.

2540 Det vil fortsatt være en god rente – også for bankene og kredittinstitusjonene.

2541

2542 **Forslag til vedtak:**

2543

2544 *(Obs! Vedtatt av årsmøtet i Stavanger Ap at dette forslaget ses i sammenheng med*
 2545 *følgende forslag: "Loven knyttet til kredittinstitusjoner og kredittkort gjennomgås" og*
 2546 *"Lovendringer av inkassoloven" og at disse tre behandles som ett felles forslag)*
 2547

2548 1. Det innføres en begrensning i hvor mye renter tilbydere av forbrukslån, kredittkort
 2549 og microlån kan kreve av sine kunder. Rentetaket settes til maksimal effektiv rente
 2550 på 20 prosent – etter modell fra finsk lovgivning.

2551

2552 2. Rogaland Arbeiderparti er positive til forslaget til ny inkassolov, men ønsker en
 2553 ytterligere skjerping i endelig lov, hvor det spesielt ses på mulighet for ytterligere
 2554 reduksjon av inkassosalær også for beløp over 10.000 kroner.

2555 Det bør også være en forutsetning at alle pågående skyldige beløp fra skyldner til et
 2556 firma bare skal kunne kreves oppfulgt rettslig én gang.

2557

2558 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2559

2560

2561

2562

2563

2564

78. En skattepolitikk for vanlige folk og mindre forskjeller

Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti

Begrunnelse:

OBS! Merk at her støttes intensjonen i forslaget

For arbeiderbevegelsen har alltid hensynet til vanlige mennesker trumfet interessene til de som har aller mest. Gjennom en sosialdemokratiet har man bygd opp et velferdssamfunn med ambisjon å gi ulike mennesker like muligheter til å lykkes. Vi har gjort mye, men ulikhetene som følger av sosiale og økonomiske forskjeller gir fortsatt store forsprang til de med mest. For å ta Norge i en ny retning vil Arbeiderpartiet legge om fra en blå skattepolitikk for de aller rikeste, til en rød skattepolitikk som minsker forskjellene og skaper muligheter for mennesker.

Tall fra SSB viser at formuesulikheten har økt de siste årene. Skal vi i fremtiden ha mulighet til å ta store velferdsløft som vil gi flere mennesker bedre muligheter er vi avhengig av å sikre skatteinntekter. I en tid hvor veksten i formuer er større enn lønnsveksten og at kapitalen i samfunnet samler seg på få hender må Arbeiderpartiet presentere en politikk som omfordeler.

En omlegging fra blå til rød skatt betyr at skattebyrden må økes for de med de største inntektene og formuene, mens skattebyrden reduseres for små og middels store inntekter. Derfor vil Arbeiderpartiet innføre en generasjonsskatt på arv og øke satsen på formuesskatten. På den andre siden ønsker vi at små og vanlige inntekter skal skattlegges lavere, slik at folk med lave inntekter får økt sin kjøpekraft. Da skaper vi en omfordelingspolitikk som skaper mindre forskjeller og større muligheter.

Flate avgifter er en usosial og urettferdig form for skattlegging som rammer de som har minst mest. Det er urettferdig at arveavgiften fjernes, formuesskatten reduseres, mens vanlige folk må betale mer i usosiale avgifter. Arbeiderpartiet vil at skattesystemet skal innrettes slik at de som eier mest skal bidra mest. Arbeiderpartiet ser med bekymring på regjeringens økte avgifter. Flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse må erstattes med progressiv skattlegging.

Arbeiderpartiet ser med økende bekymring på at forskjeller forsterkes gjennom generasjoner, at formue i større grad blir samlet på få hender og at man går bort fra prinsippet om å skatte etter evne. 67 av Norges 100 rikeste etter ligningsformue har primært arvet formuene sine. I dag eier den rikeste prosenten i samfunnet en fjerdedel av all formue, mens de øvrige 99% av oss deler på de resterende tre fjerdedelene. Over tid er veksten i verdien av kapital høyere enn veksten i verdien på arbeid, og derfor er det behov for å bruke skattepolitikken til å redusere forskjellene. Derfor vil Arbeiderpartiet innføre en generasjonsskatt på arv.

2610 Nye digitale inntektsmodeller og multinasjonale selskaper utfordrer skattegrunnlaget.
2611 I dag misbruker både multinasjonale selskaper og enkeltpersoner det internasjonale
2612 skattesystemet for å unngå å betale skatt. For Arbeiderpartiet er det en selvfølge at
2613 alle skal betale skatt. Derfor vil Arbeiderpartiet gå inn for enhetlig skattlegging av
2614 multinasjonale selskaper. Digitale selskaper som Facebook og Google fører
2615 inntektene sine ut av landet til hovedkontor i land med kunstig lave skattesatser. Det
2616 undergraver skattegrunnlaget i Norge og andre land. Derfor vil Arbeiderpartiet at
2617 selskaper med en digital inntektsmodell skal skattlegges i landet der tjenesten
2618 leveres.

2619 Mange norske kommuner har et dårlig økonomisk handlingsrom til å kunne ta grep
2620 mot de mange utfordringene samfunnet står overfor både innen økende forskjeller,
2621 klimautfordringer og sentralisering. Arbeiderpartiet mener at kommuner som skal
2622 kunne ta initiativ og løse de problemene mennesker i norske kommuner har i sin
2623 hverdag må ha en god økonomi. Ett av verktøyene kommuner har til å øke sin egen
2624 inntekt er ved å justere eiendomsskatten. Da mener Arbeiderpartiet at
2625 handlingsevnen til kommunene må bli økt for å sikre velferdstjenester til alle, og at
2626 taket på eiendomsskatt må bli økt til 9 promille, og at man skal innføre en nasjonal
2627 eiendomsskatt, hvor inntektene tilfaller kommunen, og man har en minstesats og
2628 toppsats, hvor kommunen kan justere mellom disse.

2629 Det har alltid vært et sosialdemokratisk prinsipp at de som tjener penger på
2630 naturressurser som tilhører fellesskapet skal måtte bidra til det fellesskapet som de
2631 får låne naturressursene av. Når man likevel ser at særordninger innenfor noen
2632 bransjer som vindkraft og fiskeoppdrett gjør at noen sitter med stor profitt uten å
2633 bidra tilbake til fellesskapet, så må man skape politikk som gjør til at også de bidrar.
2634 Derfor mener Arbeiderpartiet at man må innføre en grunnrenteskatt på fiskeoppdrett
2635 og naturressursskatt på vindkraft.

2636

2637 **Forslag til vedtak:**

2638

2639 Arbeiderpartiet vil:

- 2640 • Øke satsen på formuesskatten
- 2641 • Innføre generasjonsskatt på arv, og legge til grunn et høyt bunnfradrag
- 2642 • Redusere skattebyrden for lave og middels store inntekter
- 2643 • Redusere flate avgifter som ikke har en helse- eller miljøpolitisk begrunnelse
- 2644 • At selskaper med en digital inntektsmodell må skattlegges i landet der tjenesten
2645 leveres, og skattenivået på digitale tjenester må økes
- 2646 • Innføre enhetlig skattlegging av multinasjonale selskaper
- 2647 • Innføre grunnrenteskatt for fiskeoppdrett
- 2648 • Innføre naturressursskatt på vindkraft
- 2649 • Innføre eiendomsskatt på verk og bruk
- 2650 • Øke makssatsen på eiendomsskatt til 9 promille
- 2651 • Innføre en nasjonal eiendomsskatt

2652

2653 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2654

Samferdsel

79. Ålgårdsbanen

Forslagsstiller: Gjesdal Arbeiderparti

Begrunnelse:

Gjesdal AP vil ha trykk på å få Ålgårdsbanen i trafikk. Det må igangsettes et nytt studie om trafikkgrunnlaget der også miljøhensyn og attraktivitet vektlegges tungt. Gjesdal AP ønsker ordinær statlig drift på Ålgårdsbanen. Dersom dette ikke lar seg gjøre må en åpne opp for å vurdere andre alternativ.

Forslag til vedtak:

ÅLGÅRDBANEN Gjesdal AP vil ha trykk på å få Ålgårdsbanen i trafikk. Det må igangsettes en ny studie om trafikkgrunnlaget der også miljøhensyn og attraktivitet vektlegges tungt. Gjesdal AP ønsker ordinær statlig drift på Ålgårdsbanen. Dersom dette ikke lar seg gjøre må en åpne opp for å vurdere andre alternativ.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

80. Bompenger og veifinansiering

Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti

Begrunnelse:

Bompenger og veifinansiering

Den politiske saken som skapte mest støy i forrige valgkamp var bompenger. Saken synliggjorde at systemet for veifinansiering ikke er godt nok. Arbeiderpartiet må ta initiativ til en endring av dette systemet med sikte på å avvikle systemet med bompenger som finansiering. Samfunnets infrastruktur er like viktig for alle og bør betales over skatteseddelen. Dette vil være mye mer solidarisk enn dagens avgiftssystem som rammer de fattige hardest. Det er god sosialdemokratisk politikk at samfunnets investeringer tas av fellesskapet

Forslag til vedtak:

Rogaland AP krever at utbygging av vei finansieres i tråd med intensjonen i forslaget

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

2696 **81. Samferdsel**

2697

2698 Forslagsstiller: Hå Arbeideparti

2699 **Begrunnelse:**

2700 Jærbanen mellom Stavanger og Egersund er Jæren sin metro. Jærbanen brukes
2701 stadig av flere. Det viser et behov for et godt kollektivtilbud over Jæren. Arbeidet
2702 med å planlegge forlenging av dobbeltsporet fra Sandnes til Nærbø er såvidt i gang.

2703 Sør for Nærbø er toget det eneste kollektivtilbudet. Det bør planlegges dobbeltspor
2704 helt til Egersund. I påvente av dobbeltsporet, bør man se om det er mulig med et
2705 bedre rutetilbud sør for Nærbø.

2706 **Forslag til vedtak:**

2707 Rogaland Arbeiderparti jobber for dobbeltspor til Egersund. I påvente av dette, jobber
2708 Rogaland Arbeiderparti for å bedre rutetilbudet sør for Nærbø.

2709

2710 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2711

2712 **82. Fylkesvei 44**

2713

2714 Forslagsstiller: Sokndal Arbeiderparti

2715

2716 **Begrunnelse:**

2717 Fylkesvei 44 er i dag hovedveien til Sokndal fra Egersund og Nord-Jæren. Veien er i
2718 dag i dårlig forfatning til å være en slik hovedvei. Største problemet er bredden på
2719 veien. Selv om det er gul midtstripe og hvit kantlinje flere steder så oppfyller den ikke
2720 minstekravet til feltbredde. Flere steder må lastebiler og busser krysse hvit kantlinje,
2721 som ikke er en del av kjørefeltet, for å passere annet stort kjøretøy. I dag foregår det
2722 mye tungtransporter til Sokndal via Egersund. Svært få transporter kjøres via
2723 Flekkefjord til Sokndal pga veiens beskaffenhet, høyde og vektbegrensning på brua i
2724 Åna Sira. Både FV 1 eller FV 501 er og uegnet for tungtransport. I dag har vi omtrent
2725 daglige nestenulykker der en må stanse flere steder for ikke å kjøre i hverandre.
2726 Mange avkjørsler har for dårlig standard til å være en så trafikkert og viktig vei for
2727 Sokndal.

2728 **Forslag til vedtak:**

2729

2730 Sokndal Arbeiderparti vil, sammen med Rogaland Fylkeskommune og Eigersund
2731 Kommune at det startes opp planlegging av utbedring FV 44 med den hensikt og
2732 formål at FV 44 blir betydelig oppgradert fra dagens standard til en nyere og
2733 fremtidsrettet vei for en trygg, sikker, god og effektiv kommunikasjon mellom Sokndal
2734 og Eigersund videre til Jæren og E- 39.

2735

2736 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2737

2738 Organisasjon

2739

2740 83. Tapt arbeidsfortjeneste

2741 Forslagsstiller: Sauda Arbeiderparti

2742

2743 **Begrunnelse:**

2744

2745 Rogaland AP vurderer om det skal utbetales for tapt arbeidsfortjeneste, spesielt når
2746 det blir dokumentert at en må gå fra arbeid for å rekke møter. Spesielt med tanke på
2747 lokalpartiene ute i distriktet.

2748 **Forslag til vedtak:**

2749 Rogaland AP utbetaler dokumentert tapt arbeidsfortjeneste for tillitsvalgte.

2750 **Styrets innstilling: Avvist av styret**

2751

2752 Innkomne forslag etter fristen

2753

2754 84. Ja til «Akropolis-visjonen» for kulturregionen Rogaland

2755 Forslagsstiller: Stavanger Arbeiderparti/Dag Mossige

2756

2757 **Forslag til vedtak:**

2758 Arbeiderpartiet støtter realisering av «Akropolis-visjonen», samlokaliseringen av
2759 Rogaland Teater og Museum Stavanger (MUST), på Eckhoffhøyden i Stavanger. De
2760 prekære behovene til regionens viktigste og mest tilgjengelige kulturinstitusjoner må
2761 løses i fellesskap mellom stat, fylke, og kommune, hvor statens bidrag må være
2762 sentralt.

2763 **Begrunnelse:**

2764 Rogaland Teater og MUST (Museum Stavanger), plassert ved Eckhoffhøyden i
2765 Stavanger, er de eldste og viktigste men også de mest tilgjengelige
2766 kulturinstitusjonene i Rogaland. De forvalter vår kulturarv og kunnskap, og gir hele
2767 regionen et mer attraktivt kulturliv

2768 Begge institusjonene trenger sårt bedre produksjons- og publikumsforhold.

2769 Flere, som Tore Renberg, har tatt til orde for å kalle området for Eckhoffhøyden, for å
2770 hedre dens arkitekt. Byggene, som er over 100 år, trenger å fornyes.

2771 Eckhoffhøyden utgjør et viktig strategisk punkt mellom by og omland. Arkitekt Hartvig
2772 Sverdrup Eckhoff fikk mellom 1883-97 bygd teater, turnhall, museum og sykehus i
2773 Kannik. Teateret og museet ligger i dag på enden av Jærbanen, mens trafikken fra
2774 Ryfylke går under teateret og binder vår region sammen. Området er det mest

2775 tilgjengelige i Rogaland. Som region trenger vi institusjoner som bygger fellesskap på
2776 tvers av kommunegrenser.

2777 Mulighetsstudier har vist at det er mulig å dekke behovene til både teateret og
2778 museet på dagens tomt. Fylkesutvalget i Rogaland sa nylig også ja til en
2779 mulighetsstudie om hva tomten som i dag huser fylkeskommunen kan brukes til.
2780 Utredningen skal sees i sammenheng med «Akropolis-visjonen», og åpner for enda
2781 større muligheter for fornying og vekst som ser området som en helhet.

2782
2783 Rogaland huser et av landets beste teater, som også er ledende på sitt tilbud til barn
2784 og unge gjennom Barne- og Ungdomsteateret. De to siste årene har MUST fått topp
2785 score fra Norsk Kulturråds nasjonale museumsevaluering innen forskning og
2786 formidling, og vært blant landets beste museer i rådets totalvurdering av museenes
2787 virksomhet. Begge institusjonene huser mange viktige arbeidsplasser for
2788 kulturarbeidere. De fortjener bedre arbeidsforhold, og mulighet for vekst. Særlig er
2789 behovet til moderne teaterproduksjon og nødvendige nye utstillingsflater for museet
2790 stort. Det er en statlig oppgave å medvirke til at det finnes sentrale kulturinstitusjoner
2791 i ulike deler av landet. Regionen klarer ikke løftet alene, og statlig bidrag må ligge
2792 sentralt.

2793 En investering i «Akropolis-visjonen» vil være en investering i kunst og kultur som
2794 samfunnsbyggende kraft. Dette er kulturfortetting i praksis. Arbeiderpartiet støtter
2795 derfor dette fellesprosjektet mellom teater og museum for hele regionen, og sier ja til
2796 å bygge opp våre regionale kulturinstitusjoner på regionens sterkeste kollektivpunkt.

2797

2798 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2799

2800 85. Likestilling og inkludering

2801 Forslagsstiller: Karmøy AP

2802

2803 **Begrunnelse:**

2804 I dag er det slik at far sin rett til foreldrepenger er knyttet til mors sin aktivitet, mens
2805 mor sin rett til foreldrepenger er uavhengig av far sin aktivitet.

2806 Karmøy AP hadde et årsmøtevedtak for noen år siden der årsmøtet var for en
2807 likestilling mellom far og mor, det er nå på tide å jobbe mot sentralt hold for å få
2808 gjennomført dette.

2809 Karmøy Arbeiderparti skal i det kommende året arbeide aktivt for å påvirke mot
2810 sentralt hold i eget parti, for å løfte saken vedrørende lik rett til foreldrepenger for far
2811 og mor i Stortinget.

2812

2813 **Forslag til vedtak:**

2814

2815 Karmøy Arbeiderparti støtter forslaget og sendes videre til årsmøtet i Rogaland
2816 Arbeiderparti.

2817
2818 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2819

2820 **86. Vei og transport**
2821 Forslagstiller: Karmøy AP

2822

2823 **Begrunnelse:**

2824 Å reise med tog er enn mer miljøvennlig måte å reise på, da det ikke slipper ut
2825 skadelige klimagasser. Men utfordringen med å ta tog fra Haugesund er at det ikke
2826 finnes noen tog. Hvis man ønsker å reise miljøvennlig må man ta kystbussen ned til
2827 Stavanger og deretter ta toget til Oslo som gir en Reisetid på over 9 timer, noen som
2828 er vanskelig å prioritere i dagens tidsklemme. Ved å ta fly sparer man både tid og
2829 penger, men en flytur fører til høyre CO-utslipp noen som fører til et større
2830 klimautslipp.

2831 I dag er det for vanskelig å velge tog over fly, og dette må gjøres noe med.
2832 Lyntogforum har lansert et tog prosjekt med dobbeltspor for person og godstrafikk.
2833 Hvor tog vil gå mellom Oslo – Bergen, Oslo – Haugesund/Stavanger og Bergen –
2834 Haugesund. Reisetiden fra Oslo til Haugesund blir da bare 2 timer.

2835 **Forslag til vedtak:**

2836 Vi i Haugalandet AUF vil:

2837 · At Vestlandsbanen skal bygges.

2838 Forslag til vedtak: Karmøy Arbeiderparti støtter intensjonen i forslaget og sender eget
2839 forslag til årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti.

2840

2841 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**

2842

2843 **87. 10 kroners-bussen på hele Haugalandet**
2844 Forslagsstiller: Karmøy AP

2845

2846 **Begrunnelse:**

2847 10 kroners-bussen har vi allerede i Haugesund og Egersund. Vi så en stor økning av
2848 passasjerer som tok bussen i Haugesund når prisen ble satt ned til 10 kr. Det økte
2849 med hele 40 % ifølge Stavanger Aftenblad. Vi ønsker å utvide 10 kroners-bussen til
2850 hele Haugalandet. Med hele Haugalandet mener vi kommunene Tysvær og Karmøy.
2851 Mange reiser mellom Haugesund, Tysvær og Karmøy. Vi tror at mange flere vil ta
2852 bussen på Haugalandet hvis bussbillettene blir billigere. Vi tror det er viktig å satse
2853 på kollektivtransport, med tanke på Trafikken og Miljøet. 10 kroners-bussen i
2854 Haugesund blir brukt av alle aldersgrupper, og tror at dette er en viktig investering for
2855 samfunnet.

2856
2857
2858
2859
2860
2861
2862
2863
2864
2865
2866

2867

2868
2869
2870

2871

2872
2873
2874
2875
2876
2877
2878
2879
2880
2881

2882

2883
2884
2885
2886
2887

2888

2889

2890

2891

2892

2893

Forslag til vedtak:

AUF i Haugalandet vil:

- 10 kroners-bussen på Hele Haugalandet.

Forslag til vedtak: Karmøy Arbeiderparti støtter intensjonen i forslaget og mener at tilbudet bør utvides til å dekke områder i Karmøy kommune. Saken oversendes til årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

88. Kvitsøy VTS

Forslagsstiller: Kvitsøy AP

Begrunnelse:

Kystverket foreslår en framtidig samlokalisering av trafikkovervåkning/Losformidling, på oppdrag fra Samferdselsdepartementet. Kvitsøy VTS (Trafikkovervåkning/Losformidling) er med sin sentrale geografiske tilstedevæelse en svært viktig samfunnsaktør både lokalt, med høykompetanse arbeidsplasser, og regionalt, hvor blant samfunnsoppdraget er: Koordinere med nødetater, Forsvaret, Havnevakt, Toll og Maritime radio, og er en del av 1.linje beredskap for forurensing. I hovedtrekk innebærer trafikkovervåkning/Losformidling utskipning til gassterminalen på Kårstø, i tillegg til generell relativt stor trafikk tetthet, blant annet økende cruisetrafikk. Dekker området fra Jærens rev i Rogaland i sør til Bømlahuk i Hordaland i nord. Losformidlingen dekker over 50% av Norges kysttrafikk.

Forslag til vedtak:

Rogaland Ap gir sin tilslutning til å opprettholde og styrke Kvitsøy VTS, både trafikkovervåkning og Losformidling.

Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.

2894 **89. Organisering av luftambulansetjenesten**

2895 Forslagsstiller: Karmøy AP

2896

2897 **Begrunnelse:**

2898

2899 Forslag til vedtak etter drøftelser i årsmøtet: Styret i Karmøy Arbeiderparti formulerer
2900 et nytt forslag der luftambulansetjenesten skal eies og driftes av det offentlige.

2901 Vedtaket oversendes årsmøtet i Rogaland Arbeiderparti.

2902

2903 **Forslag til vedtak:**

2904

2905 Karmøy Ap forslår at tjenesten driftes og eies av det offentlige.

2906

2907 **Styrets innstilling: Oversendes redaksjonskomiteen.**